

KELET

Dr. Ramasetter Róbert

BUDAPEST

Disztér 2. I. e.

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ára 5 lej

Bérmertetlen leveleket nem fogadunk el.
— Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jámboer Ferenc. Bucuresti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Strada Cobălcescu 52.

Kedd, 1936. augusztus 18.

5696. EV. AB 30. XIX. EVF. 192. SZAM

VILAG TOKRÁ

Az angol királyi bizottság

Irtá: Dr. Levi Lajos

Mi éppen ellentéte vagyunk az angolnak. Mi keletiek vagyunk, míg az angolok Európa legnyugatibb szélén laknak. Mi kishitűek és alázatosak vagyunk, míg ők önteltek és büszkék. Ők nyugodtak és flegmatikusak, mi idegesek és kapkodók. Ők a világ kalmarai, mi a világ házalói és mondjuk közvetítői. Ők a világjárók, mi a világvándorlók. Nekik tulajdonuk a Föld egy negyede, nekünk alig van egy talpalattnyi földünk. Ebből a különbség a palesztinai eseményekkel szembeni állásfoglalásban. Nekünk drága minden ember; minden fa, de ők flegmatikusak maradnak; nekünk drága minden perc, ők ráérnek. Mi idegesek vagyunk és türelmetlenül kérjük: mi lesz? Ők hallgatnak. Nyugodtan bevárják a zavargások végét és akkor kiküldik a királyi bizottságot. Istenem, ők ráérnek bizottságot küldeni a kérdést: mi újat produkálhat egy ilyen bizottság? Angliának van Palesztinában kormányzója, egy egész kormánya, számtalan hivatalnok, katonája, rendőre, szakértője. Nincs-e kellőleg informálva a gyarmatiügyi hivatal a palesztinai helyzetről, a sztrájk és a zavargások okairól? Dehogy is nincs informálva. Még a legkisebb chéder-gyerek sem olyan naiv, hogy ilyesmit higgyen.

És mégis a bizottság ki fog szállni, kihalgatásokat fog eszközölni, helyszíni szemléket fog tartani, jegyzőkönyveket fog felvenni. Ahogyan ilyenkor illik és szokásos. Mire kell mindez? Nem azért, hogy információkat szerezzen. Hiszen informálta már őket acionista exekutive és az arab vezetők, informálta őket a sajtó és a hivatalos jelentések. A bizottságnak más jelentősége van. A legfontosabb az időnyerés. Mindkét fél, a zsidó és az arab egyaránt fél és egyaránt vár valamit a bizottságtól. A bizottság nem megy ki addig, míg a sztrájk véget nem ér. Az arab vezetők tehát azon lesznek, hogy sztrájk és a zavargások megszűnjenek. Ez lesz a bizottság első eredménye. Most a zavargások megszűnnek, de a kedélyek még izgatottak. Ilyenkor nem szabad se jobbra, se balra semmit sem tenni, mert hamar robban ismét. Időt kell nyerni, hogy a kedélyek lecsillapodjanak. A bizottság dolgozik, tehát az intézkedésekkel várni kell, míg a bizottság befejezi munkáját, előterjeszti jelentését, ezt a jelentést megvitatják a parlamentben, stb. Ebben a várakozásban a kedélyek lecsillapodnak.

Egyik fél sem tudja, hogy Anglia mit akar, még Anglia maga sem. Nem szereti a zavargásokat, de nem is fél tőlük, mert nagy tapasztalata van ezen a téren. Anglia egyet akar: megvédeni a Brit-Birodalom érdekeit. Ezt összhangba kell hozni az arab és zsidó érdekekkel. Nehéz dió. Jelenleg az arab világ mozgolódik és veszedelmes külső hatalmak is támogatják. Tehát csinyján kell bánni vele. De az arab nem megbízható élettárs. A zsidóban megbízhatóbb társat lehet találni. Olyan intézkedéseket kell tehát foganatosítani, melyek lecsillapítják az arab kedélyeket, de nem teszik lehetetlenné a zsidó munkát. Hogy mik lehetnek ezek az intézkedések, azt most nem lehet megállapítani, mert a helyzet túl zavaros és feszült. De az idő megéri. Az intézkedésekkel nem lesz megelégedve egyik fél sem, de nem is lesz tulságosan elkeveredve sem. Mindegyik fog veszíteni valamit és mindegyik fog nyerni is valamit. Mindkét részen lesznek békekedény emberek, akik el fogják fogadni és mindkét részen lesznek szélsőségesek,

Borzalmas vérengzések a spanyol polgárháboru utóbbi két napján

Badajosban ezerötszáz kormány/pártit gyilkoltak meg az ellenforradalmárok. A fasiszták Badajost, a vörösek Majorca szigetét foglalták el. A zendülők San Sebastiant, a kormány csapatok Cordovat bombázzák

Olaszország és Németország még mindig nem küldte el választát a francia jegyzékre

London, augusztus 17. A spanyol forradalom körüli nemzetközi viszály még mindig nem múlt el. Anglia és Franciaország teljes mértékben megegyezett ugyan a semlegesség kérdésében, velük szemben azonban ott áll Olaszország és Németország, melyek nem hajlandók minden feltétel nélkül hozzájárulni a semleges magatartás garantálásához és ezért még nem is válaszoltak Franciaország jegyzékére. Angol kormánykörök aggasztja, hogy a német és olasz válasz még mindig késik. A Times a következőképpen ír:

"Igen drága időt veszítettünk. Amíg az egyezmény létre nem jön, az európai veszély napról-napra nőni fog. Világos, hogy minden állam, mely ebben a kérdésben huzavonát követ, elősegíti annak a lehetőségét, hogy Európa két táborra szakad.

A francia jegyzékre egyébként igenlő választ adtak Németország és Olaszországon kívül az összes érdekelt hatalmak, de rajtuk kívül az európai államok többsége is. Legutóbb a skandináv államok helyeslő válaszejegyzékbe érkezett meg Párizsba.

A délamerikai spanyol anyanyelvű államok közvéleményét érthetően foglalkoztatja a spanyol helyzet. Uruguay külügyminisztere ma távirati jegyzéket intézett az összes

délamerikai államokhoz, fejtsenek ki együttműködést annak érdekében, hogy közvetítést kezdenek a spanyol polgárháboru megszüntetésére. Politikai körökben valószínűnek tartják, hogy a közvetítési indítvány szóba kerül a washingtoni kongresszuson.

A nemzetközi világ nagy érdeklődéssel és aldozatkészséggel reagál az eseményekre. Mig jobboldali körökben mindenütt folyik az agitáció Franco és hadserege támogatása érdekében, addig baloldali szervezetek a kormány anyagi bázisait igyekeznek erősíteni. A Havas közlése szerint a nemzetközi vörös segélyszervezet felhívást intézett a béke és civilizáció összes barátaihoz és az összes országok antifasisztáihoz azzal a kéréssel, hogy kettőzzék meg tevékenységüket a spanyol népfront harcossainak érdekében. Ugyancsak a Havas közli, hogy Jauhaux, a nemzetközi munkakomföderáció főtájkára tegnap Madridban volt. Jauhaux tárgyalásairól részletes jelentés nem érkezett.

Időközben újabb és újabb kényeszerleszállásoknál derül ki, hogy a repülőgépszállítások változatlanul folynak Spanyolországba. Most La Rochelle mellett hajtott végre kényeszerleszállást egy Angliából Spanyolország felé tartó Pocker gép. A gépet ekobozták. A pilóta lengyel származású.

Hosszu harcokat jósol a madridi kormány

Madrid, augusztus 17. (Rador.) A borzalmas spanyol vérengzés változatlan erővel folyik és egyelőre még nem is érhet véget. Giral spanyol miniszterelnök lakonikus nyilatkozatban mondotta meg, hogy hosszú tartamu beháborura kell berendezkedni, ami annak a jele, hogy kb. egyenlő erejű ellenfelek állnak egymással szemben a fronton.

Giral miniszterelnök a következőket jelentette ki a sajtó képviselői előtt.

— Komoly és hosszú tartamu háboru előtt állunk. Ez nem jelenti azt, hogy a derűlátás nem lenne igazolt, de mint kormányelnök le akarom szegezni, hogy bizonyos sajtókommentárok, amelyek olyan következtetéseket eredményeztek, amelyek a mi közeli győzelmünkről szólnak, nem felelnek meg az általam kijelentetteknek.

Nincs szükség a nőkre

Indalecio Prieto volt miniszterelnök a bilbaói El Liberal című lapban megállapítja, hogy bármilyen kegyetlen legyen is a spanyol háboru, az nem fog annyit férfit megemészteni, hogy szükség legyen az asszonyok fegyverbeszólítására.

Ha összehasonlítjuk ezt a háborut, az 1916-18 éves háborujával, megállapíthatjuk, hogy ez a pozícióharcok háboruja lesz. Ezért szükséges a frontmögötti szolgálat megszervezésének tökéletesítése. A szocialista és köztársasági érzelmi asszonyoknak elég széleskörű tevékenységre nyílik alkalma.

A Havas jelenti, hogy a belügyminisztérium közlése szerint vasárnap a fővárosban rend volt. A kormány csapatok Teruel és Huesca felé menetelnek. A kormány egyik hadoszlopa kiszállt Majorca szigetén. A harc Granada környékén a kormány csapatokra kedvezően folyik. Harcok folynak Badajos tartományban is.

A kormány jelentése a miliciák helyzetéről.

Tegnap a kormány csapatok a guararamai fronton erős bombázás alá vették a zendülők

Riffkabilokat toboroz Franco

Madrid, augusztus 17. (Rador.) A Havas jelenti, hogy Franco tegnap este rádióan át jelentette, hogy Franco tábornok jelenleg

(Folytatása 8-ik oldalon.)

Skoda

A csehországi fegyvergyár nevéhez a háboru utáni évek legkínosabb politikai botránya tapad.

Politikai — de nem igazságszolgáltatási is.

Mert Cihosky tábornok, a szerződést aláíró hadügyminisztert a parlamenti vizsgálóbizottság jelentésével és a parlament szavazatával szemben ártatlannak mondotta ki a Semmitőszék, az ügy többi vádlottai ellen pedig évek óta húzódik már a bűnügyi vizsgálat, anélkül, hogy akár bírósági tárgyaláshoz juthatott volna.

A nemzeti parasztpártnak talán van valamelyes igaza, amikor inszenálásról beszél. Es Maniunak is lehetnek okai arra, hogy önmagát lássa a Boila professzor ellen indított kampány célpontjában.

Ezek volnának a vesztegettek.

Es mi történt a vesztegető Skoda-céggel?

Bucuresti híradás számol be arról, hogy a Tatarescu-kormány új szerződést írt alá a fegyvergyárral.

Mármost egy a kettő közül: vagy vesztegetett Skoda és kémkedett itteni megbízottja, — és ebben az esetben örökké érdemtelenné tette magát arra, hogy a román állam akár szóba is álljon vele, — vagy nem, és ebben az esetben mi szükség volt egy világ-szóló botrány felidézésére?

A szerződés megkötésével a Skoda-ügy természetesen lekerül a napirendről — ha csak egy új kormánynak eszébe nem jut a liberális kormány szerződése mögött is megfőzni a maga politikai lakomáját.

Az ország presztizsére mindenesetre kétszer szenvedett csorbát.

Akkor, midőn a botrányt inszenálták, — és most, amikor minden komoly szankció nélkül vették le a napirendről.

Kampóskezeszt a zsidó versenyző mellett

Helena Mayer a többi százazzerrel együtt elmenekült Németországból. Amerikába távozott a hitlerista rohám elől és mánt a többi emigránsok, új országban próbálta folytatni a bolygó zsidó boldogtalan életét. Jött azonban az olimpia.

A hitlerizmus az olimpián is győzni akart. Mindenkire szükség volt, aki aranyérmét szerezhet a német színeknek, melyeknek kelles közepén a kampóskezeszt díszleleg.

Helena Mayert hazahívták. Arra a rövid két hétre, mialatt a nemzetek összemérték erőiket a berlini stadionban, Helena Mayert kinevezték árjának.

Az árjáfűtött zsidó bajnoknak nem volt szerencséje.

Egy másik zsidó nő, a „magyar“ Schacherremé — Elek Csibi elkaparintotta előle az aranyérmét. Helena Mayer csak ezüstérmét kapott.

Helena Mayer, aki nem kellett az olimpiáig, de fajnémet szabadsálmát kapott az olimpiára, nem győzött.

Győzött azonban a náci Németország terrorja, mely Helena Mayer mellére kényszerítette a kampóskezeszt.

A felvonulásokon Helena Mayernek éppugy, mint a többi német olimpiakonoknak, viselnie kellett a kampóskezeszt, azt a jelet, melynek jegyében a német zsidóságot irtja ki lassu kínzással a fajvédő birodalom.

Nem csodáljuk, hogy Helena Mayer elvesztette a döntő legdelmet.

Legyen az a legdelugaszkodottabb zsidója a világnak: nem küzdhet ép idegekkel és teljes biztossággal, ha kampóskezeszt akasztanak a mellére.

Lényegében kevésbé érdekelnek bennünket, hogy a két zsidó közül melyik lett az olimpiai győztes. Nekünk nincsenek olimpikonjaink, a zsidó versenyzők minden időben más nemzetek zászlai alatt nyertek aranyérmét, más nemzetek becsületét gazdagították.

De Helena Mayer esete mégis megrázó.

El is vésztette a bajnokságot és kampóskezeszt is kellett viselnie.

dó ban

a folyak voltak meggettánad egy öreg megse több arab tottak. A együtt a kkedett a

zása arton

ma No- llt és egy Merata tánál ha- riget öblé- a yacht t felszáll- ár és Pál

EK ÓL

agyar- el az rna

(1:1).

kelet tud.) egy mér- a magyar izgalmas zódott. A st Brandy zinet után neider (4 rte francia ság sorsa ma leg- de egyet nek ugyan gólt kap- k nyerik. ásából:

10:3 3
5:2 8
1 3:4 2
2 2:11 0

tt Belgium anciaország

ta döntőjé- ai rekord t:36.8 p. 3. 4:48 p. 5. 7. Dánia.

nemvánt os időben an győztek nek a nem-

üdi- ches

ON

és térkép -nál Cluj zvéket.

zsidó B. T. L. Pop 10

MEGNYILT! MEGNYILT!
BERKOVITSNÉ
 (Oradeáról)
orth. kóser étterme
BUCUREȘTI,
 Str. Lipscani 7. Vir-a-vis Vama Poștei

akik kereken el fogják utasítani. De a többség kénytelen lesz elfogadni és a kisebbség beletörődik.

Ime a bizottság jelentősége. Nem nagyon fontos, mit fog jelenteni ez a bizottság. Bizonyára lesznek benne zsidópártiak és arab pártiak. A kormány, amikor ki-nevezte, már előre tudta, mit kell jelentenie a bizottságnak és mit kell javasolnia. Semmit. Fontos az, hogy addig huzza az időt, míg a kormány tudni fogja, mit kell tennie. El kell ismernünk: egy bizottságotól ez a teljesítmény is elég szép.

Mit kell nekünk tennünk egy ilyen bizottsággal szemben? Természetesen fel kell készülnünk — adatokkal és érvekkel. Mert különben az arabok még eltalálják csavarni a bizottság fejét és minden vá-rakozás ellenére egyebet talál jelenteni, mint amit kellene! Ez ez nagyon kellemetlen volna — az angol kormányának. Mert az angol kormány az ő intézkedéseit ezen érvek és adatok által indokolja. De a bizottságtól semmiképpen sem kell megijedni és főleg nem szabad a tevékenységünket miatta felfüggesztenünk. Dolgozzék csak a bizottság, de mi is, mintha nem is létezne. Az építő munkának nem szabad megállania egy pillanatra sem.

Sajnos, mi zsidók nem így gondolko-dunk. Mi hamar hajlandók vagyunk fel-függeszteni a munkánkat, mint nagy ün-nepkor az imádkozást, míg a rebbe meg-fürdik. Ez a mi gyengeségünk s ez az an-golok erőssége. Ők nagyon bizottságosít játsszanak nálunk is és másutt is, de ébe-ren megfontoltan és nyugodtan dolgoznak tovább, mintha mi se történnék. Mi mind-entől megijedünk, még egy bizottságtól is és mingyárt várakozó álláspontra he-lyezkedünk, vagy egyáltalán feladjuk az egész küzdelmet. Hány zsidó lemondott már egész Palesztináról ezért a kis zavar-gásért, hány nem megy ki ezért és hány szeretne már visszajönni. Ilyen kishitűek vagyunk. Ismerek olyan kis zsidócskát, aki összekoldulta a pénzt, hogy kivihesse a fiát és milyen türelmetlen és elégedetlen volt, hogy nem mehetett ki elég gyorsan, most pedig szívesen összekoldulna azért, hogy visszahozhassa. Mert a fiu nem ke-res eleget.

Tegyük már félre egyszer ezt a kishi-tüségét, jöjjünk tudatára annak, hogy a sorsunk nem néhány terror-különítmény-től, nem egy királyi bizottságtól és nem valamely kormány jó-, vagy rosszindulatá-tól függ, hanem kizárólag mitőlünk. A mi hitünkől, a mi kitartásunktól és a mi ál-do-zatkészségunktől. Egy nép sorsa a nép kezébe van letéve.

COMUNITATEA IZR. ORTH. AUT.
din Cluj

No. 566—936.

ויר זוכען פון זאפארט איינען שו ח ט
 דער ביז נאך דען ימים טובים אן דער
 ערופה שלאכתבריקקע אלס מסייע צוא
 ווירקען האט.

שריפטליכע אפפערטע מיט קבלות אב-
 שריפטען זינד זאפארט צוא ריכטען אן
 דיע אדרעססע:

Comunitatea isr. ort. aut.
 Cluj, Str. Dubalarilor 1.

Három fiugyermekhez

(11, 8 és 6 éves) erélyes intelligens
 nyelveket beszélő

tanár- vagy tanítónőt keresünk

nevelőnek. Kizárólag elsőrangú erő
 jöhet számításba. Cim: Zalai Cluj,
 Str. Băii 2a.

Hétszáz ezer tojás kalandos utja a spanyol partokon

Képek a spanyol polgárháborúból

Tarragona, augusztus 16. Délután 6 óra. Szürke, komor hangulat. Durva, viharos időben közeledünk Barcelona felé. Hajónkat, az öreg Albatroszt alaposan megtépázták a Golfo di Lione hullámhegyei.

— Ebből a „rothadt sarokból” mindig nehezen tudunk kimászni, — mondja vitorlamesterünk. — No de már nem tart soká, mert az öreg Pireneus majd csak lefogja kissé a szelet.

Hajónk Genuából a nyugatafrikai Dakarba igyekszik. Gyomrában 700.000 délsláv tojás, amit Barcelonában kell kiadni, fedélzetén egy csomó utas, kik szintén spanyol földre igyekeznek.

Marseilleben olvastuk az utolsó lapokat: Spanyolországban ismét forradalom.

— Nem baj!... Ma kedd van, mire oda-érünk, szombat. Akk ra már nem lesz az egészből semmi — mondják az optimisták.

Amint közeledünk a város felé, már min-denki a fedélzetén van. Igen izgatott a han-gulat.

Különösen az egyik osztrákot rázza a hi-deg, ki azért jött Bécsből Barcelonába, hogy spanyolul tanuljon. Mindenesetre jobban sem a helyet, sem az időt nem választhatta volna ki.

Igen, ő ki is fog szállni. Mivel Barcelonáig vette a jegyet, a társaságnak őt szigorúan itt kell partra tennie. Ő ehhez ragaszkodik. És végeredményben az idegeneket ugysem bántják.

Egyre közelebb érve, mindjobban kibonta-kozik előttünk Barcelona mesés „Svábhe-gye”, a Tibidao, Llassan már magát a várost is kivehetjük.

Már a távolból igen sok füstöt látunk, de általában mindenki azt hiszi, hogy a gyár-kémények füstölögnek.

— Áá... nem is lesz itt semmi, — legyint a kapitány, — ahol a gyárkémények így okádják magukból a füstöt, ott csak nem lehet forradalom.

Barcelona ég

Egyik füstgomolyagból most lángnyelv lobban fel. Semmi kétség: Barcelona ég.

— Na... schön schau'n wir aus! — da-dogja németünk elszápadva. — Itt aligha szá-llok ma partra.

Megdöbbenve nézzük valamennyien ezt a szomorú látványt. Csak a hajó egyetlen an-gol utasa fotografál nagy nyugalommal. Már 6 km.-ről fotografálja a tüzet. Készít vagy 10 felvételt tízféle idővel, hogy legalább egy sikerüljön. Szabadszemmel is alig lehet még látni, de ő már fotografál.

Mindannyian a hajóhídon szorongunk. Les-sük kapitányunkat, ki jelenleg legfőbb hir-forrásunk.

(Sietve magyarázza, hogy a helyzet ma rendkívül komoly. Mert, ha két párt van?... ez a legtisztább dolog. Az egyik legyőzi a másikat s ezzel már be is fejeződött a do-log.

Most azonban három párt van, — de le-het, hogy ezenkívül még egy-két titkos párt is akad, s egyik sincs tisztában azzal, hogy melyik az a párt, amelyiket le kell vágni. Igen nagy a zavar.

Megérkezünk a város elé. A kikötőbe nem futunk be. A kapitány nyílt vizen várja be a pilótahajót. Most tudjuk majd meg, hogy kiköthetünk-e?

Megszólal a gözzsiréna... várakozás...

A parton éppen előttünk fekszik Barcelona temetője. Hosszu gyászmenet közeledik a város felől. Lehet, hogy csak egy halottat, de lehet, hogy huszat visznek. Nem lehet kivenni.

A város hat helyen ég. Sűrű füst üli meg az uccákat.

A kikötőben sehol egy hajó, sehol egy em-ber. Elhanyagolt minden.

A moló előtt már pár napja áll horgo-nyon valami idegen hajó. A forradalom végét várják. Egy spanyol forradalmat még horgo-nyláncan is ki lehet bírni — gondolják.

Es igazuk is van, hogy nem nagyon siet-nek a kikötőbe. Barcelonában na nem tiszta a levegő. A forradalmárok főfészke. Innen szervezik a vidéket.

Apró motoros közeledik. Kövér spanyol áll a fedélzetén.

Dobja a tengerbe!

Minden szem reá tapad. Tőle várjuk a legfrissebb spanyolországi híreket. És ami a legfőbb... kiköthetünk-e?

Hatalmas gesztusok közepette peregnék ajkáról a spanyol szavak.

— Non si puode in puorto! — kiált fel a kapitányhoz. — Egész Spanyolország a forra-dalmárok kezében... mindenütt a vörösök az urak... Barcelonát előző este a faszita repü-lők bombázták. A tüzek még tegnap óta

égnek. Minden kereskedelem szünetel — ha-darja lélegzetvétel nélkül.

— És a kikötés...?

— Arról szó sem lehet; tegnap óta már hat hajót küldtünk el.

— De a 700 ezer tojás, amit itt kell ki-raknunk?!

— Dobja a tengerbe, vagy vigye tovább — kiabálja még fel a révkapitány, — miközben nagy dühösen elmotorozik.

— Mit is akar a kapitány ilyenkor tojá-sokkal, amikor ők komoly politikával van-nak elfoglalva?

Mi van Tarragonában?

— Szóval nem lehet kikötni. Megyünk to-vább — vezényel a kapitány.

Tarragona kisebb város, ott talán csak nem lesz ilyen nagy felfordulás? A tojások-at pedig ki kell rakni, akármilyen lesz. Már ebben a nagy melegben így is félt, hogy nem csirkefarmot fogunk-e partra rakni.

Ejszaka fogjuk a londoni rádiót. Bemondja, hogy Barcelonába 500 halott. Ettől még az optimista utasaink is elrémülnek egy kissé. Osztrákunknak pedig már teljesen elment a kedve attól, hogy Barcelonában tanulja a spanyolt.

Tarragona elé éjjel egykor érkezünk. Nyílt vizen várjuk be a reggelt. Nyolc óraker vé-re megérkezük a révkalauz-hajó. A micisap-kás spanyol szuszogva mászik fel a lebo-csájtott kötéllétrán.

Röviden vázolja az egész forradalom le-folyását:

...Már, már majdnem a fasziták gyöz-tek, mikor újból a vörösök kerültek hata-lomra — fejezi be rövid félórási előadását. És csak ezután adja tudtunkra, — amit már a hajószállásakor szeretnünk volna tudni: — hogy kiköthetünk.

Tarragonában minden rendben van — me-séli tovább szédületes gyorsasággal, — csak a templomok berendezéseit égették el, de előbb kihordták az uccára, hogy legalább egy kis látványosságban legyen részük.

— Hát nem rendezés ezek? — teszi hozzá elégedetten. — Csak a berendezéseket égették el.

Kiköthetünk. A hajólépcsőt azonban le-ereszteni nem szabad. Meg kell várni, míg a vörös ellenőr urak megérkeznek.

Megvártuk őket. Négy fiatalember ér-kezett kis idő múlva. Háromnál esernyő, a negyediknél egy kintű Winchester. Mindegyikük tele vörös szalagokkal.

— A kapitányt akarjuk látni — kiabálták föl a hajóra. — Nem... nem a tisztet... a ka-pitányt!

Mit csinálhatott a kapitány ur? Fogadta őket. ■

Augusztus 19-én kezdik meg Moszkvában a Troztkij—Zinovjev összeesküvés főtárgyalását

Zinovjev és Kamenev a fővádlottak

Moszkva, augusztus 17. A Tass hivata-los távirati jelenti: 1936-ban a belügyi népbizottság Troztkij és Zinovjev hiveinek terrorcsempaítát leplezte le, melyek Troztkij-tól közvetlenül kapott utasítások alap-ján és a Troztkij-Zinovjev blokk központi tanácsának közvetlen irányítása mellett a pártvezetőség és a szovjetunió vezetői el-len kíséreltek meg merényleteket. A vizs-gálat megállapította, hogy a Troztkij-Zi-novjev-blokk 1932-ben alakult meg és tag-jai Zinovjev, Kamenev, Evdokimov, Baka-ev, Ivan Smirnov, Mracikovszki, Ter-Va-ganian és mások voltak és a Kirov ellen 1934 decemberében elkövetett gyilkosság Troztkij, Zinovjev és párthiveinek utasítá-sára történt.

A vizsgálat azt is megállapította, hogy a szervezkedés során maga Troztkij küld-te az ország területére Berman-Yurin, Fritz David, Natan Laurie, Moise Laurie és más terroristákat. A vizsgálat befeje-ződött. A vádiratot az URSS főügyésze ellenjegyezte és a legfőbb törvényszék elé terjesztette, a központi végrehajtóbizott-ság augusztus 11-én kelt határozata értel-mében.

BOGARAK,
 tücskök, poloskák, sváboga-
 rak, legyek és mindenféle ra-
 varok radikálisan kipusztít-
 hatók a
KATOL
 japán rovarpor által.

En-gros beszerzés: N. H. Balthazar Bucuresti,
 Str. Selari 7.

Ezek elégedetten vonultak föl a hajóhídra és megkezdtek kegyeik osztogatását:
 — A lépcsőt le lehet engedni, de kiszállni senkinek sem szabad!
 — És a kirakás?
 — Arról szó sem lehet.

Ejjel a városban
 — Végeredményben akkor mi az, amit le-het? — Ezt azonban már jobbnak látta a kapitány nem megkérdezni, — inkább csak úgy gondolta.

En azért a tilalom ellenére körülnéztem egy kicsit este a városban.

A szakácstól, kivel az ut alatt nagyon összebarátkoztam, szó nélkül kaptam egy viharvert hosszú nadrágot, amit rövid cser-kész nadrágom helyett — ami itt Tarragoná-ban nagyon faszita izü lett volna — felöl-töttem. Majd a hajó tatjáról, hol nem volt világítás, egy kötélén a partra ereszkedtem.

Az uccákon embertömegek hullámszanak. Elitetik a forradalom hőseit és az új birodal-m „megalapításának” első napjait. Ez éven immár vagy harmadszor.

Az üzletek leredőnyözve. Itt-ott a falakon puszkagolyók nyomai.

Tizenegy óra felé egy csomó teherautó ér-kezett Barcelonából. Mindegyik roskadásig felpakkolva fiatal vörösökkel. Egővörös giott-ling, fegyvertársak... puszkák, vörös lobogók szalagok. Vad ordítások közben száguldanak végig a már kissé megürült uccákon. Néha-néha belelőnek a levegőbe.

Másnap a vörös bizottság üzent a hajóra, hogy azt hiszik, a kirakást meg lehet kez-deni.

Mire a legénység a fedélzetén már min-dent kipakolt, újból üzentek, hogy meggon-dolták a dolgot. Továbbra is a fedélzetén marad minden.

Délben, mikor már éppen el akartunk köl-tözni, hogy talán Velenciában próbálunk sze-rencsét, újból megjelent az esernyős társa-ság és egy órai tárgyalás után — amit a kapitány éktelen dühére a szalonban folytat-tak le — engedélyezték a kirakás megkez-dését.

Alig rakták partra az olajos hordókat és néhány láda tojást, újból beszüntettek min-dent.

A kapitány végleg elvesztette türelmét. Azonnal felszedette a horgonyt és most már belenyugodva abba, hogy Barcelona helyett Casablancában teszi partra a 700.000 tojást (vagy 700.000 csirkét), kifutott a nyílt ten-gerre.

A szerencsétlen szülők

A szülők legnagyobb része valóságos szerencsétlen, látva gyermeküknek azt a legyér-gült állapotát, amelybe jutott. Pedig, ha meggondoljuk, hogy rendelkezésükre áll egy kitűnő hatású gyógyszer a sápkór és gyer-gesség leküzdésére. És ez az ismert „Tonoglo-bine Irradié” bor vagy szirup alakjában, amely étvágygerjesztő és egyben szervezet-erősítő olymértékben, hogy teljesen megszün-tetni képes a vérszegénységet, miáltal a gyer-mek visszanyeri életerejét és vidámságát.

Használja ki a nyári szabadságot és adja gyermekének a „Tonoglobine Irradié” toni-záló szert. Ezért gyermeke később hálás lesz Önnek, míg Ön is majd kevésbé érzi szeren-csétlenségének súlyát.

A palesztinai arab bizottság a sztrájk és a terror befejezése mellett

A jeruzsálemi főmufti olcsó áron hajlandó fegyverszünetet kötni. Ötszáz új zsidó munkás a haifai kikötőben és vasuti műhelyekben

London, augusztus 17. A cionista exekutív londoni főirodája közli, hogy augusztus 25-én Zürichben ül össze a cionista Actions Comité és szeptember 2-án és 3-án ugyancsak Zürichben találkozik a Jewish Agency Adminisztrative Committeeje. Ez a kommuniké egyben cáfolat azokra a híradásokra, amelyek arról szólottak, hogy az A. C.-t Londonban hívták össze. Tényleg felmerült az a gondolat, hogy az angol fővárosban üljön össze a cionista vezérő bizottság, az exekutív és az A. C. elnöksége azonban eredeti elhatározása mellett maradt és Zürichbe hivta össze az Actions Comitét.

Jeruzsálem, augusztus 17. A legfőbb arab bizottság tagjai értekezletet tartottak Ramallahban, hogy megvitassák Abdullah emir javaslatát a sztrájk és a terror befejezésére vonatkozólag.

A bizottság többsége Abdullah emir javaslatának elfogadása mellett szavazott, vagyis a javaslat értelmében a sztrájk és a terror befejezése mellett foglalt állást.

Ugyanekkor ama kívánságuknak adtak kifejezést, hogy a kormány haladéktalanul hívja Palesztinába a királyi vizsgálóbizottságot. A főmufti és hívei, akik eredetileg a sztrájk és a terror befejezése mellett voltak, a ramallahi ülésen elleneztek a terror befejezését a nép előzetes megkérdezése és elhatározása nélkül, ezért azt javasolták, hogy augusztus 20-ra hívják össze Jeruzsálemba az összes lokális sztrájkbizottságokat, hogy döntenek a sztrájk további sorsáról. A bizottság ezt a javaslatot fogadta el és elhatározta, hogy ilyen értelemben felhívást intéznek az arab lakossághoz. A felhívásban többek között rámutatnak arra, hogy Ormsby Gore gyarmatiügyi miniszter legutóbbi alsóházi nyilatkozata nem adja semmilyen jelét azon politika megváltoztatásának, amely a sztrájkhoz vezetett. Ezért konferenciára hívják egybe az összes sztrájkbizottságokat, hogy megvitassák a helyzetet és meghallgassák az arab nép véleményét.

A főmufti Abdullah ellen

A Palkor értesülése szerint a főmufti taktikázása arra vezethető vissza, hogy rossznéven veszi Abdullah emir előkelő szerepét a folyamatban lévő tárgyalásokban. A muftit bosszantja, hogy Abdullah közvetítő szerepe az arabok és a kormány között egyre nagyobb jelentőségre tesz szert. A mufti hajlandó fegyverszünetet kötni, ha a kormány teljesíti a következő feltételeit:

1. A királyi bizottság nem fog vizsgálatot tartani a legfőbb muzulmán bíróság működése fölött;
2. Abdullah emir ne avatkozzék be Palesztina belligyeibe;
3. a kormány járuljon hozzá Jamal Husszeininek, a mufti unokaöccse, a legfőbb muzulmán tanács tagjává való kinevezéséhez.

Zsidó munka Haifán

Haifa, augusztus 17. Az utóbbi napokban mintegy ötszáz új zsidó munkást alkalmaztak a haifai kikötőben, vasuti műhelyekben és más közmunkálatoknál. Tegnap öt zsidó hajó kötött ki Haifában és a kikötőnél kizárólag zsidó munkások dol-

goztak a telavivi előmunkások irányításával. Ujabb zsidó munkásokat várnak a kikötőbe újabb hajók kikötéséhez. Az összes kikötő munkálatokat kizárólag zsidók végzik, míg hétszáz arab mint teherhordó működik a kikötőben. Ezenkívül több druz és cserkez munkást hívtak a Histadrut a szomszédos falvakból, amelyek barátságos viszonyban élnek a zsidókkal, hogy teherhordóként álljanak munkába a haifai kikötőben. A marhaszállítást, amely eddig arab kezekben volt, szintén zsidók vették át.

A főkormányzó felhatalmazta a vasutigazgatóságot, közölje a sztrájkoló munkásokkal, hogy ha 24 órán belül nem térnek vissza munkahelyükre, felmondási idő nélkül elbocsátják őket. Erre a felszólítás-

ra több arab mozdonyvezető és fűtő viszatért a haifai műhelyekbe.

Hathorn Hall, a Palesztina-kormány főtitkára és Mose Shertok az exekutív politikai osztályának vezetője, megbeszélést folytattak a haifai munkaviszonyokról és ennek alapján a haifai zsidó községi tanácsosok tárgyalást kezdtek a haifai kikötő és vasuti műhelyek illetékes vezetőivel, hogy a jövőben az eddigénél nagyobb számú zsidó munkást alkalmazzanak az üzemekben.

A telavivi kikötő molója elérte a 210 métert és ezzel befejezték építését és néhány napon belül szolgálatba helyezik.

A Daily Telegraph jeruzsálemi tudósítója közli, hogy a Palesztinában állomásozó katonai hatóságok és a rendőrség képviselői értekezletet tartottak, amelyen megbeszélést

azokat az intézkedéseket, amelyek alkalmasak arra, hogy egyszer és mindenkorra véget vessenek az arab terrornak.

Ibrahim Darvish jeruzsálemi arab városi tanácsost letartóztatták és a sarafendi fogolytáborba internálták.

A transzjordániai arab ifjusági szerve-

zetek üzenetet küldtek a palesztinai araboknak, amelyben óva intik azokat olyan kísérletektől, amelyek zavarokat idézhetnek elő Transzjordániában.

Ellentéték a kormány és a katonaság között

A kairói „Al Dsihad“ című lap értesülése szerint a palesztinai főkormányzó és a katonai hatóságok vezetői között nézeteltérések merültek fel és ezért az egyik ezred parancsnoksága el is hagyta az országot. A lap tudni véli, hogy a főkormányzó és Hathorn Hall főtitkár között is differenciák vannak és a főtitkár lemondásával fenyegetőzik. Ugyancsak a kairói lap közli, hogy az iraki petróleumtársaság emlékiratot nyújtott át a palesztinai főkormányzónak, amelyben tiltakozik a kormány jelenlegi politikája ellen és követeli, hogy a petróleumtársaság és az angol birodalom érdekében haladéktalanul vessen véget a jelenlegi állapotoknak.

Kairó, augusztus 17. A Zsidó Távirati Iroda jelenti, hogy Ormsby Gore angol gyarmatiügyi miniszter Alexandriába érkezett. Valószínűnek tartják, hogy a minisztert meglátogatja a palesztinai főkormányzó, akivel fontos tanácskozásokat fog folytatni a palesztinai helyzetről.

Ötezer embert ölt meg a Shanghai környékén pusztító orkán

SHANGHAI, augusztus 17. (Rador.) Hong-Kong és Sanghaj városain orkán szántott végig. Több ezer kínait temetett maguk alá a házak romjai. A lakosság körében leirihadtan pánik és félelem uralkodik. Az orkánt katasztrofális talajcsuszamlások követték. A halottak száma meghaladja az ötezeret.

Focsani város polgármesterének esete a vasgárdistákkal

A hadirokkant őrnagy és a fiatal jogtudorok hazalísága

Bucuresti, augusztus 17. A „Totul pentru Tara“ szervezet, mint már megirtuk, 72 nyári tábort létesített az országban. Focsani megyében éppen a megyeszékhely szomszédságában táboroznak a jobboldali fiatalok, ahol Boldeanu lelkész, a szervezet megyei elnöke látja őket vendégül. Az Adeverul szerint a táborozó fiatalok a környező házakra és kerítésekre igazító jelszavakat írtak, amit a helyi hatóságok jelentettek Tomescu őrnagynak, a város polgármesterének. A polgármester elindult a táborba, hogy személyesen vizsgálja ki az ügyet. Tomescu, hivatalba való visszaérkezése után a következőképpen mondotta el a történetet a Dimineatanak: — Ahogy odaértem, husz fiatalember vett körül, akik kapákkal és ásókkal voltak fel-

fegyverezve. Civilizált hangon kértem meg őket, hogy ne mocskolják be a kerítéseket ilyen provokáló feliratokkal.

„Kicsoda maga, hogy beavatkozik a mi dolgunkba?“ — kérdezte egyikük.

„Én a város polgármestere vagyok, maga pedig ne legyen ilyen szemtelen.“

„Ha maga polgármester, vagy miféle, akkor tudnia kell, hogy amit mi írunk, azok hazafias szavak.“

A fiúk egyre szemtelenebbek lettek.

„Ti vagytok hazafiak, taknyosok? Csavargók vagytok?“

„Hogy hívják ur — válaszolta egyikük — ne sértessen bennünket. Nem vagyok csavargó. Én jogi doktor vagyok.“

„Ha maga jogi doktor, akkor mit keres itt, Boldeanu lelkész hagymái közt, asóval

SZŐRME-szalónomat megnyitottam!!!

Értesítem a n. é. közönséget, hogy Calea Regale Ferdinand 21. szám alatt (Farkas Ernő-ház, udvarban) szőrmeszalónt nyitottam. A legjutányosabb árak mellett készíték átalakításokat és mindenfajta szőrmemunkát.

WEISZ TIBOR

a kezében? Én úgy tudom, hogy a jogi doktorok az igazságtűri palotában szoktak tevékenykedni, mint ügyvédek, vagy mint bírák. Azt hiszi maga, hogy szülei azért adták ki a sok pénzt a tanulmányaira, hogy most itt lássák viszont? Ha tudták volna, hogy ügyvédség helyett ilyen haszontalanságokkal fog foglalkozni, már eleve visszaküldték volna az ökrökhöz.“

„És ti mindnyájan, milyen jögon hazafiaskodtok és nemzetieskedtek? Ti, senki csavargók, meg akarjátok menteni az országot? Én rokkant katonatiszt vagyok, véretem adtam a hazáért és mégsem arrogálok azokat a jogokat, amiket ti. Ha meg akarjátok menteni a hazát, menjetek a könyveitek mellé. Ha itt dolgoztok, semmi hasznot nem hoztok az országra.“

„A fiatalok ezután már csendesebben viselkedtek és miután határozottan felszólítottam őket, hogy ne firkáljanak többet a kerítésekre, visszatértem.“

Tomescu Pál polgármester nagy felháborodással vette tudomásul a fiatalok magatartását. A lap munkatársának megdöbbenve beszélt azokról a jelenségekről, melyek az utóbbi időben az országban felütöttek a fejüket és amelyek odáig fajultak, hogy teológusok orvul löjjenek le ágyban fekvő beteget.

— Ugy tudom — mondotta Tomescu — hogy a szenvedőhöz jó szóval jönnek, vagy vigasztalással, nem pedig revolverrel és golyóval. A háboru alatt sem láttam ilyen kegyetlenséget. Az ellenségek, mikor vége volt a fegyverharcnak, felemelték sebesülteiket és gyógyították őket. Ma pedig egyazon nép fiai ölik egymást és aztán fejszét emelnek a holttestre.“

— Vér-, bőr- és idegbajosok iganak hetenként többször, reggel felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert ez mindig alaposan kizisztítja és méregteleníti a gyomorbélcsatornát s ezenkívül az emésztést és az anyagcserét is jótékonyan befolyásolja. Az orvosok ajánlják.

SZEP IDŐS. BOLDOGSÁG. Nezzé meg SZÉKELU és RETI bútorgyár r.f. állandó kiállítását.

BUCURESTI TGMUREŞ

TACHE IONESCU

INVITÁSIÓRA MIMOLDJUU MEGARZOTTIUNAT EREDETI RASZAINIUNAL

OLLÁ GUMMI

Crystallin és Tropic a legmodernebb. Az egész világ bizalmát bírja, mert minőségileg pótolhatatlan. Ne fogadjon el „OLLA“ helyett silány utánzatokat.

Őrségen, felgyújtott pardedeszek között

Az alábbiakban adjuk a Givat Hasomér ardeali Hasomér Hacair kibuc egyik Oradeáról elszármazott tagjának karcát a legerősebb arab támadások napjaiból.

Az est beállta ma más érzésekkel hat ránk, mint máskor.

Máskor, a vacsora után a kibuc nagy termét betöltötte a tánc és dal pattogó ritmusa, azokban a percekben elfelejtettük a verejtékes munkát, azokon az estéken elmerengtünk a patefonon megszólaló dallamok fölött, bizakodással töltött el a holnap, amelyhez alkotó munkával fogunk hozzájárulni.

Ma este nincs hóra, nincs zene, nincsenek az udvar sarkaiban beszélgető chaverok csoportjai, ma csend és sötétség van.

Ma mindenki korán megy lefeküdni, ma nem égnek a kis szobák petróleumlámpái, nem szabad meggyújtani őket. Sötétség és csend borít el bennünket és a környéket, amerre csak látunk.

Mindentűt pihennek már, azzal a nyugtalan pihenéssel, amelyből fáradtabban ébrednek, mint ahogy lefeküdtek. Csak mi, akik őrségre vagyunk beosztva, járjuk hangtalan lépésekkel a köröket a kibuc tábor körül, vigyázunk, nehogy a legkisebb zajjal is szentségtörést kövessünk el az éjszaka mozdulatlansága ellen...

De milyen nagy csend is van ma éjszaka? Nem hallatszik a sakálók háborzongató üvöltése, a tücskök sem ciripelnek, mintha éreznék, hogy a természet ura, az ember haragszik és csendet akar.

A fekete mozdulatlanság mind jobban beesi magát a lelkünkbe. Szótlanul lépkedünk, felszágazott figyelemmel. Belebámulunk a vak semmibe, a dobtárhánykra fekszik a felhős éjszaka ürességének kongása.

Tizenegy óra van, somérok váltásának az ideje. Nyolc somér van, hat váltással két-óránként, mi ketten egész éjszaka. Közeledünk a őrhelyekhez. Éles „mi sám?” kiáltások szaladják meg az eddig mozdulatlan csendet. „Somérok, barát!”, viszonzunk és suttogva kérdeztük, hogy „mi ujság?” Semmi különös” a válasz mindenütt. Sietve mennek lefeküdni holnap dolgozni kell, mások jönnek és foglalják el a helyüket és újra minden visszasüllyed az apatikus csendbe.

De ezuttal nem tart sokáig. Dél felől pirosodni kezd az ég alja, felzsaladunk a dombtetőre, onnan már felcsapó lángmelvek látszanak, más somérok is futva érkeznek.

— Hol ég?
— Mit gyújtottak fel megint?
Az irány kfar-szabai, de a tűz nem ott van, messzebb, valószínűleg egy pardedeszen, a lángmelvek vörösré festik az eget, nőnek, terjednek.

De mintha csak ez volna a jeladás, utána mindjárt tűz csap fel Tel-Mond felől, a szomszédos vegyes gazdaságból, Kalmániából. Háborzongató világozás támad...
— Chevraja! Ki-ki a helyére! Szemet-fület kinyitni!

De hozzánk nem jönnek, mi nem vagyunk a határon, minket körülvesznek a hatalmas pardedeszek, azok a határ, azokon tul van Mizski, Tira, Kalkilia, a támadók fészkei.

Es az éjszaka csendje megszűnt. A távolból gépfegyver kattog, katonák védik a kalkiliai vasuti hidat, a tenger felől vakító reflektor gyul ki a herzlai viztorony tetején, Raspun felől puskaropogás hallatszik, majd hirtelen csend, hogy annál élesebben csapjon fel hirtelen a sakálók fájdalmas vonítása a közeleten közelből.

Es elkezdődött az éjszakai rendes programja.

A Ramath Hakovés feől rakéták lobbannak fel, a távolban az uton két kis fehér pont tűnik fel, mind nő és közeledik, már itt is van a tel-Mondi rendőrség gépfegyveres motoros patrullja.

Megállítjuk.
— Mi ujság, történt valami?
— Semmi különös.
A rendes sztereotip váiaasz.
— Hová mentek?
A Ramath Hakovesba, onnan hívtak. Nálátok minden rendben?
— Rendben. Salom.

Már el is tűnnek, két zsidó és két angol rendőr, minden éjszaka jönnek. Közben a távolban lövöldöznek, a reflektorok kutatnak, felvilágnak a Morse-fényjelek, Kfar-Szabáról kérdezik: „Mi ujság nálatok? Hol ég?”

— Kalmanian ég a csűr, — válaszoljuk,
— arrébb lövöldöznek, egyébként nálunk minden rendben. Kapunk még néhány hasonló hírt és ezzel abbamarad a minden éjszakai hírszolgálat, a mi éjjeli kapcsolatunk a világgal.

Ujraváltás. Elkecserezték és leverték vagyunk, mennyi nehéz és fáradságos munka gyümölcse megy tönkre, mennyi áldozat és verejték tapad mindehhez, egész évben gondosan őrzött termés semmisül meg pár óra alatt.

Közben délben kigyul a negyedik máglya Migdal-Czedek irányában. Sűrű harmat száll le, mindent benedvesít, nyirkos lesz a ruhánk, puskáinkat be kell takarnunk, az ereszekről idegölően kezd csepegni a víz. Már sokan nem alusznak bent a machnében, kérdésekkel ostromolnak: hol a tűz, hol lőnek és így tovább. Néhányan felkelnek nézni a tüzekeket.

Megint elkezdnek lövöldözni. Tel-Avivban az egyik szomszédos pardedeszen, feltűnik újra két fénypont, zsidó segédrendőrök „mozgóörse” érkeznek autón és eltűnik a pardedesz fán között, pár perc múlva újra csend van.

Keleten gyengén hajnalodik. Kakasok kezdenek kuko-ékolni, mindnyájan fellelegzünk, ez az éjszaka is elmúlt. Néhány perc alatt kivilágosodik, a tüzek és reflektorok fénye elhalványul, az éjszaka eltűnik, mint egy súlyos lidércnyomás.

A kibucba vezető uton fáradt emberek tűnnek fel. A mi chavérjaink. Távolabb még jönnek egyesek. Mi adunk őrséget a szomszéd-pardedeszeknek és a mellettünk lévő mosav ovdimnak; a Czofitnak, a kerület zsidó segédrendőrből álló mozgóörseinek egy részét is kibucnyikok alkotják. Ők is megjelennek a számukra furcsán ható egyenruhákban. Vannak, akiknek őrtállás után még ki kell menni munkába, azok már le sem fekszenek.

Ma éjszakai feladatunk véget ért. Lefeküdni készülünk. Az alvók ébrednek, munkába készülődnek. A szemek fáradtak. Megállunk szembe egymással; egymásra mosolygunk. „Nem történt semmi különös.”

Mi most végeztük, ők most kezdik a munkát. És így folyik már egy hónapja. Mikor lesz már vége?

Az arabok már szemmel láthatólag lanaknak, mi nem. Mi minden nap kimegyünk munkába és összeszorított fogakkal építjük újra, ami az éjjel elpusztult, ültetjük újra a csemeték százaikat, gyógyítjuk meg a fejsze ejtette sebeket a narancsfákon. Mert a mi feletünk minde: a régi elpusztított helyett kétszer annyit, szebbet és jobbat alkotni. Kibuc Hasomér Hacair Givat Hasomér, 5696 Thamuz.

Ragányi Meír.

Mindazok, akiknek az életben sikerük van

elészir is saját egészségükkel törődnek. Vigyázzon Ön is egészségére...

Az emésztés célja az élelmiszerek átalakítása, hogy kivonja belőlük a tápláló anyagokat, amelyek a szervezet működéséhez és felépítéséhez szükségesek és hogy azután eltávolítsa a salakot. Ha az emésztő szervek rendszeresen működnek, minden jól megy. Azonban hogyha a máj megbetegszik, túlterhelődik az abnormálisan magas mérgező anyagtermelés által és ez a szoros értelmében megmérgezi a szervezetet. Ebben az esetben beáll az úgynevezett autointoxikáció. A következőkben megismerjük a borzalmak lehetőségét; az emésztő szerveknél: gyomortágulás, rossz emésztés, bélhurut, székrekedés, májbaj; az eldugult veséknel beállhat az urémia; a megzavart idegrendszer ezer féle bajt okozhat. A bört pattanások, furunkulusok, ráncok lepik el. Sőt még a szívet is megtámadhatja és akkor beteges szívdobogás és borzalmas érelmeszesedés lép fel.

Tehát halaszthatatlanul küzdeni kell ez ellen a veszélyes önmérgezés ellen. Hát az Urodonal segítségével meg lehet oldani a problémát. Eppoly ellárolhatjuk azokat amelyek rosszul dolgoztak fel, mint azokat amelyek minden cél nélkül tartott vissza a szervezetet. A máj tehermentesítéséért, valamint a rossz állapotban levő vesékért helyreállítást ért folytatott harcban egyetlen más szer sem versenyezhet az Urodonalal. Egyetlenegy anyag nem volna erre elegendő. Urodonal tartalmazza a tíz legjobb hűgysav és mérge oldó, kiválasztó és eltávolító szer. Ehhez járul még a hűgysav és epeutak legerősebb fertőtlenítő szere is. Mindez hosszadalmas és alapos tudományos munkák alapján pontos kísérletek és gyakorlati próbák utmutatása szerint van összeállítva és adagolva.

A leghíresebb orvosok tudományos értekezései. Franciaországban és a külföld többi országában, számos tudományos cikk és demonstráció bizonyítja az Urodonal terapeutikus értékét és elismerik, hogy a szervezet mérgetelenítésében és megfiatalításában egyetlen más szer sem versenyezhet vele.

URODONAL megóvja az egészséget.

Chatelain készítmény. Megbízható márka.

Kapható gyógyszerterekben és drogériákban

KÖZGAZDASÁG

Megváltoztatják a nyilvános árlejtések szabályzatát

Bucuresti, augusztus 17. (Az Uj Kelet tud.) A cotroceni tribünök összeomlása után merült fel az a követelmény, hogy a nyilvános árlejtések ma érvényben lévő szabályzatát módosítsák annak érdekében, hogy a jövőben a visszaéléseknek jobban elejét lehessen venni. Bár, aki a jelenlegi szabályzatot ismeri, az tudja, hogy a hiba távolról sem magában a szabályzatban van, mert ennek feltételei éppen eléggé szigorúak, hanem inkább a szabályok alkalmazásának mikéntjén kellene változtatni, a módosítás terve mégis megvalósítást nyert. A pénzügyminisztérium az erre vonatkozó javaslatot már elkészítette és Victor Antonescu pénzügyminiszter visszaérkezése után azt életbe is léptetik.

Magát a javaslatot még nem ismerjük, de egyes bucaresti lapbeszámolókból következtethetünk annak tartalmára és főbb intézkedéseire.

A módosítás egyik újítását az képezi, hogy más értelmet tulajdonít a „legkedvezőbb ajánlat” fogalmának. Eddig az árlejtéseken beérkezett ajánlatokat aszerint bírálták el, hogy melyik nyújtja árbelileg a legnagyobb kedvezményt, tehát melyik a legolcsóbb. A jövőben az árlejtések eredményének eldöntésénél nemcsak a legolcsóbb árat fogják figyelembe venni, hanem azt a körülményt is, hogy melyik ajánlattevő nyújtja a legtöbb garanciát a kellő szakértelemre nézve, melyik ajánlattevő milyen minőségű feltételeket tesz.

A módosított tervezet tekintettel lesz arra a követelményre is, hogy az egyes hatósági közegek és szervek felelősségét pontosan megállapítsa, tehát amennyiben valamely árlejtésnél szabálytalanságok derülnének ki, azonnal meg lehessen állapítani, hogy melyik hatósági közeg felelős érte.

Az érdekelt vállalatok meglehetősen bizalmatlansággal tekintenek az árlejtési szabályrendelet módosítása elé. Az a tág hatáskör ugyanis, amit a központi árlejtési bizottság fog kapni a „legkedvezőbb ajánlat” megállapítása terén, lehetővé teszi a közmunkálatoknál és árubeszerzéseknél oly szempontok érvényesítését is, amelyeket legalább is a magunk részéről, egyáltalában nem találunk üdvöseknek.

Ujabb árucikkek importálhatók kompenzációs alapon

Jelentettük, hogy a kormány ujabb importcikkek vett fel a kompenzációs áruk listájára. Ezek a cikkek a következők:

824 vámtétel. Szigetelő vásznak és szalagok, amelyeket gumival, vagy más hasonló anyaggal impregnáltak.

825 vámtétel. Gumiszőnyegek méterre, vagy darabszámra, esetleg textilanyagokkal átszőve.

827 vámtétel. Gumicsövek, esetleg textilanyagokkal átszőve.

829. vámtétel. Autók, vagy motorkerékpárok részére szükséges külső gumik.

830 vámtétel. Autók, vagy motorkerékpárok részére szükséges külső gumik.

831 vámtétel. Hócipők, sárcipők és gumicsizmák.

832 vámtétel. Gumisarkok, vagy gumitalpak.

834 vámtétel. Vulkanizált gumitárgyak, amelyeket ipari célokra használnak fel.

835 vámtétel. Vulkanizált gumitárgyak, amelyeket egészségügyi célokra használnak fel.

Milliókat nem,

de 400 értékes, gyönyörű berendezési tárgyat nyerhet

a cluji Zsidókórház tárgysorsjátékán

Egy sorsjegy ára 50 lej. Sorsjegyek megrendelhetők a Kereskedelmi Hitelbank Rt.-nál Cluj, Piata Unirii 20. Arusítás az ország összes jelentősebb városaiban. Ha Zsidókórház sorsjegyet vásárol, segít beteg és ápolásra szoruló embertársain.

Az antiszemitizmus elleni zsidó önvédelem megszervezését határozta el a zsidó világtörvényesség

A svájci nácik meg akarták zavarni a genfi kongresszus munkáját. A kongresszus határozatai

„Amerikai fekete légionáriusok” megfenyegették dr. Stephen Wiset

Genf, augusztus 17. A genfi zsidó világtörvényesség befejezte tanácskozásait. Az utolsó napok tárgyalásai lázas munka jegyében és feszült légkörben zajlottak le. A delegátusok a legintenzívebb tevékenységet fejtették ki a különböző bizottságokban, ahol a kongresszus határozatait készítették elő. A bizottságok tagjai érezték a nagy felelősséget, amelyet az első zsidó világtörvényesség hárt rájuk és a legnagyobb körültekintéssel dolgozták ki határozati javaslatokat úgy az antiszemitizmus elleni harc, mint a konstruktív zsidó feladatok tekintetében. Nagy feladat volt a különböző pártállású, világnézeti csoportok nézőpontjait közös nevezőre hozni és e sokrétű gyűlekezet közös célkitűzéseit és feladatait meghatározni.

Megfenyegették a kongresszus elnökségét

Ezt a munkát meg akarták zavarni a kongresszus ellenségei. A csütörtökről péntekre virradó éjszaka megerősítették a karhatalmi őröket a kongresszus épülete körül. Ez pedig azért történt, mert a svájci antiszemiták egy csoportja tüntetést rendezett és zavargásokat akart előidézni. „Le a zsidókkal! Le a szovjettel!” — kiáltották. Erre a szocialisták is az uccára vonultak és verekedés támadt a két tábor között.

Dr. Stephen Wise a zsidó világtörvényesség vezető bizottságának elnöke, fenyegető leveleket kapott Svájcban és Németországból. Az egyik levelet Berlinből küldték „Amerikai fekete légionáriusok,

akik részt vesznek az olimpián” és azt írták, hogy a zsidók drágán fogják megfizetni a harcot, amelyet a nagy vezér, Hitler ellen folytatnak. Jól tennék, ha idejében elhagynák Amerikát.

Ilyen atmoszférában mondta ki a kongresszus határozatát a nemzeti szocializmus elleni harc fokozására vonatkozólag.

Dr. Josef Tannenbaum newyorki delegátus rendkívül érdekes jelentésben számolt be a három éves amerikai bojkott-mozgalmról, amelyet a német árúk ellen indítottak és azokról a nagy veszteségekről, amelyek Németország kereskedelmi pozícióját érték az Egyesült Államokban a bojkott következtében. Tannenbaum kijelentette, hogy a bojkott a legeredményesebb és a leghatékonyabb fegyver a nácizmus ellen.

A bojkott mellett

A kongresszus ezután a következő határozati javaslatot fogadta el:

„Az első zsidó világtörvényesség kijelenti, hogy a zsidó nép felveszi a nácizmus által rákényszerített kihívást és azonosítja magát az anti-náci-bojkott mozgalommal, mely egyik spontán fegyvere a védekezésnek. Felhívja a világ összes zsidó közösségeit, hogy folytassa a nemzeti szocialista Németország áruinak és szolgáltatásainak bojkottálását törvényes keretekben és az egyes országok törvényhozásainak keretein belül, mint olyan intézkedést, mely a zsidó becsület védelmét szolgálja.

A nemzeti szocialista propaganda ellen

A kongresszus szimpátiáját és szolidaritását fejezi ki minden más közösséggel és osztállyal, amelyeket Németországban politikai, felekezeti, vagy gazdasági okokból üldöznek és apellál az emberiség és igazságosság összes barátaihoz, hogy a civilizáció vívmányainak fenntartása érdekében fogjanak össze a harcra a nemzeti szocialista Németországból kinduló antiszemitizmussal szemben. A kongresszus különös nyomatékkal hívja fel a Népszövetség figyelmét a romboló propagandára, amelyet a nemzeti szocializmus folytat a zsidók ellen az egész világon. Ez a propaganda veszélyeztet minden ország belső és külső békéjét. A Népszövetség és szellemi együttműködésre hivatott intézményei tudatára kell, hogy ébredjenek a veszedelemnek, amely a német nemzeti szocializmus antiszemitizmusa propagandájában rejlik. Mert a német nemzeti szocializmus a zsidóságban az emberiség magas erkölcsi vívmányait is üldözi, veszélyeztet a világ békéjét és alássa a modern civilizáció alapjait.

A németországi zsidókért és a német menekültekért

Külön határozati javaslatban emeli fel tiltakozását a kongresszus a németországi zsidók barbár üldözése ellen és felhívja a világ összes zsidóit, hogy vegyék fel a nácizmus kihívását és hathatósan feleljenek arra mindaddig, amíg a németországi zsidóság vissza nem nyeri teljes erkölcsi, polgári és jogi egyenlőségét és meg nem szűnik a gyűlöletes propaganda a zsidó nép becsületének és történetének diffamálására.

Georg Bernhard professzor, a „Pariser Tageszeitung” főszerkesztője, megrázó beszédet intézett a kongresszushoz a német zsidó menekültek sorsáról. Ez a kongresszus — mondotta — hívja fel a Népszövetséget, hogy ne csak törvényes statut teremtsen a német menekültek számára, hanem álljon melléjük abban a tekintetben is, hogy tartózkodási helyükön egzisztenciájukhoz jussanak.

A németországi zsidók helyzetéről Re-

binstein vilnai főrabbi tartott rendkívül nagyhatású referátumot, melyben rámutatott a Harmadik Birodalomban élő zsidó közösség súlyos szenvedéseire, megaláztatásaira és gazdasági nyomorára. A kongresszus ezután a bojkott-bizottság előterjesztésére elhatározta, hogy külön hivatalt állít fel a gazdasági védelem megszervezésére, mely hivatálnak a feladata lesz koordinálni a különböző országokban működő bojkott-bizottságok munkáját és elősegíteni a különböző védelmi bizottságok tevékenységét; további feladatai speciális kereskedelmi információk szolgálat megszervezése a német árúk helyettesítésére; statisztikai anyag-gyűjtése a német kereskedelemről és más országok kereskedelmi viszonyairól; gazdasági tudományos folyóirat kiadása a bojkottal kapcsolatos összes kérdések tárgyalására; bizottság alakítása, melynek feladata lesz megvizsgálni egy hitelintézet létesítésének lehetőségeit a bojkottal kapcsolatos kereskedelmi műveletek finanszírozására.

Az antiszemitizmussal szembeni harc tekintetében a kongresszus elhatározta külön központi iroda felállítását, amelynek feladata lesz összegyűjteni az antiszemitizmussal szembeni harc ideológiájáról szóló anyagot és információkat szolgáltatni nyújtani mindazon kérdésekben, amelyek az antiszemitizmussal szembeni harcra alkalmasak. Külön sajtóirodát állítanak fel ugyancsak az antiszemitizmussal szembeni harc ideológiájáról szóló propaganda elleni felvilágosító munka előmozdítására és fokozására. A kongresszus kimondja továbbá, hogy minden alkalommal jogi eljárás indítandó az antiszemitizmussal szemben, ahogy ez a berni esetben történt. Ezen kívül tudományos művek kiadását és más eszközök igénybevétele határozta el a kongresszus a harc megszervezésére és kiépítésére.

Külön határozati javaslatban foglalt állást a kongresszus a palesztinai országépítés kérdésében, amelyben hangsúlyozza a zsidó nép töretlen akaratát a nemzeti otthon felépítésére és Angliát vállalt kötelezettségeinek teljesítésére hívja fel. A ja-

vaslat megszavazása előtt dr. Stephen Wise és M. L. Perleweig (London) fejtették ki álláspontjukat a palesztinai kérdésekben.

Az oroszországi zsidóságért

Az oroszországi zsidóságra vonatkozólag a zsidó világtörvényesség a következő határozati javaslatot fogadta el:

„A zsidó világtörvényesség felhatalmazza az ekzekutívét, hogy tárgyalásokat folytasson a szovjetországi hatóságokkal: 1. a héber nyelv tanulásának és a héber irodalom fejlődésének lehetővé tétele; 2. a cionizmus és a chaluci munka elnyomásának megszüntetése, a cionista munkáért letartóztatott és száműzött zsidók szabadlára helyezése és Palesztinába való kivándorlása; 3. a zsidó kivándorlás és különösen a Palesztinába való kivándorlás megkönnyítése és 4. a zsidó vallási kultusz szabadsága érdekében.

A zsidó világtörvényesség sajnálatát fejezi ki afölött, hogy az orosz zsidóságnak, mely mindig a zsidó népi munka legelső frontján állott, nem adatott meg annak lehetősége, hogy részt vegyen az első zsidó világtörvényességben és ama reménynek ad kifejezést, hogy rövidesen helyreáll a kapcsolat az oroszországi és a világ zsidósága között és a legközelebbi világtörvényességben az orosz zsidóság is képviselteti magát.

A zsidó kivándorlás

Külön határozati javaslatban szögezte le álláspontját a zsidó világtörvényesség a népkisebbségi védelemre vonatkozólag, majd a gazdasági bizottság előterjesztésére a zsidó kivándorlás kérdésében hozott fontos határozatot. Ebben a határozatban a kongresszus felhatalmazza az ekzekutívét, hogy tárgyalásokat folytasson az illetékes

A szerencsétlen szülők

A szülők legnagyobb része valóságos szerencsétlen, látva gyermeküknek azt a legyengült állapotát, amelybe jutott. Pedig, ha meggondoljuk, hogy rendelkezésükre áll egy kitűnő hatású gyógyszer a sápkór és gyengeség leküzdésére. És ez az ismert „Tonoglobine Irradié” bor vagy szirup alakjában, amely étvágygerjesztő és egyben szervezet-erősítő olymértékben, hogy teljesen megszűntetni képes a vérszegénységet, miáltal a gyermek visszanyeri életerejét és vidámságát.

Használja ki a nyári szabadságot és adja gyermekének a „Tonoglobine Irradié” tonizáló szert. Ezért gyermeke később hálás lesz Önnek, míg Ön is majd kevésbé érzi szerencsétlenségének súlyát.

kormányokkal, a Népszövetség mértékadó tényezőivel és a nemzetközi szervezetekkel a zsidó vándorlás megkönnyítése érdekében; lépjen érintkezésbe a fennálló vándorlási és átrétegesítési szervezetekkel a zsidó vándorlók előkészítésének és átrétegesítésének racionalizálásáért. A kongresszus felhatalmazza az ekzekutívét, hogy mozdítsa elő a zsidó kolonizációs munkát azokban az országokban, ahol erre már is adva vannak, vagy pedig a kormányokkal való tárgyalás útján megteremthető az előfeltételek. Az ilyen telepítéseknek a palesztinai zsidó kolonizáció mintájára egybekapcsolandó a mezőgazdasági és ipari telepítési munka. A kongresszus feladatainak tekinti a szövetségi gondolat előmozdítását és kiépítését önvédelmi hitelintézetek létesítésével. Felszólítja a kivándorlási szervezeteket, hogy csatlakozzanak a zsidó világtörvényességhez. A kongresszus központi irodája mellett külön osztály állítandó fel a kivándorlási kérdésekre. A zsidó világtörvényesség felhatalmazza az ekzekutívét, hogy tegye meg a lépéseket egy zsidó kivándorlási bank alapításának előkészítésére.

A költségvetés

A kongresszus pénzügyi határozataiban tizenötezer fontos évi költségvetést állapított meg, melynek 50 százalékát Amerika, 10 százalékát Anglia, 7 százalékát Franciaország, 5 százalékát Lengyelország, a többi a különböző országok zsidó testületei vállalták.

A kongresszus további határozatait és befejező tanácskozásait lapunk legközelebbi számában ismertetjük.

Vajudik a nemzeti parasztpárt belső válsága

Madgearu is leszögezi, hogy Romániának csak egy külpolitikája lehet

Bucuresti, augusztus 17. A Curentul szerint dr. Lupu kijelentette, nem ért egyet Mihalache politikájával. Lupunak Dobrestiben nem sikerült a maga álláspontját elfogadtatni. E miatt a nemzeti parasztpárt vezetőemberei Bucurestiben fognak értekezletet tartani Mihalache elnökletével. Ma Armand Calinescu Piatra-Neamtziba utazik, ahol Costachescuval fog tárgyalni.

Nemzeti parasztpárti körök érdeklődéssel várják a Mihalache, Lupu és Madgearu dobresti tárgyalásoknak eredményeit. Madgearu tegnapi beszéde, valamint dr. Lupu interjúja politikai körök szerint megkülönböztetett jelentőséggel bír. A helyzet általános tisztázására Mihalachenak csütörtökön Bucurestiben elmondandó beszéde hivatott. Nemzeti parasztpárti körök élénken kommentálják Calinescunak ma Costachescuval tett látogatását is. Mint ismeretes, Costachescu nemrég cáfolta azt a hírt, amely szerint közte és a pártvezetőség között ellentétek lennének. A hét végére összehívták a pártvezetőséget, amelynek ülésén az összes vezetőségi embereknek alkalmuk lesz álláspontjukat ismertetni. E héten megérkezik külföldről Mihai Popovici is, az ardeali és banati szervezetek elnöke, aki szintén résztvesz a pártvezetőség ülésén. Annyi bizonyos, hogy a párt nem fog eltérni programjától, amelynek alapján a demokratikus és alkotmányos eszmények állanak.

Bucuresti, augusztus 17. Az Eintracht-teremben tartott nemzeti parasztpárti gyű-

lésen Madgearu többek között ezeket mondotta: Csak egyféle külpolitikát üzhetünk, amely növeli határaink biztonságát. Minden más gazdasági vagy általános politikai szempont ki van zárva és nem jöhet számításba semmilyen kiegyensúlyozott román ész számára. Tehát külpolitikánk számára alapigazság az az elv, hogy nem szövethetünk és nem léphetünk barátságra csak olyan államokkal, amelyek a határok revíziója ellen vannak, azon határok revíziója ellen, amelyek a mi vérünkkel huzattak meg. Az általános békéért tehát Angliával, Franciaországgal, a kisantant államokkal, a Balkán-szövetséggel és Szovjet-Oroszországgal.

Habsburg-összeomlás

Bruno Brehm megrázó történelmi regényei. „Igy kezdődött — Apis és Este” 408 lap, 172 lej. „A kétfejű sas lehull” 436 lap, 172 lej

LEPAGE-nál, CLUJ

Postán utánvétellel. — Kérje az új könyvsorozatot teljes jegyzékét!

SPORT

Befejeződött a XI. Olimpia

Cluj, aug. 17. (Az Uj Kelet tud.) Az olimpia szombati versenynapján Romániának sikerült megszerezni az első bronzérmet Chirculescu kapitány révén, aki az idomítási löversenyben — Stubbendorff német és Stjernsward svéd főhadnagyok után harmadik lett. Ebben a számban 60 versenyző állt starthoz, ami jelentékeny sikert jelent.

Az olimpiai versenyek keretén kívül tegnap újabb román siker született. A nagyöblüpuska csapatversenyben Lengyelország és Mexikó mögött, de Németországot megelőzve, Románia négyes csapata harmadik lett.

A 400 méteres női gyorsúszásban: 1. Mastenbroek holland 5:26.4 p. (olimpiai rekord), 2. Hueger dán 5:27.5 p. 3. Wingard USA 5:27.5 p. Mastenbroek és Owens szereztek a legtöbb aranyérmet az olimpián. A néger atléta negyet (a staféta beszámításával), Mastenbroek háromat.

A 200 m-es mellúszásban olimpiai bajnok a japán Hamuro lett 2:42.5 p olimpiai rekord-idő alatt, 2. Sietas német 2:42.9 p, 3. Kolke japán 2:44.2 p. Ez volt a japán férfiuşzők első egyéni számban nyert bajnoksága, mint azonnal követett még egy.

1500 m gyorsúszás: 1. Tarada japán 19:19.3 2. Medica USA 19:34 p, 3. Uto japán 19:34.5 perc.

A vízilabdát utolsó két mérkőzésének eredményei: Németország-Belgium 4:1 (3:0), Magyarország-Franciaország 5:0. A magyar csapat jobb gólarányával (10:2) nyerte az olimpiai bajnoki címet a németek előtt (14:4). 3. Belgium, 4. Franciaország.

A győphokli döntőben a favorit indusok 8:1 (0:1) arányban biztosan győztek a németek felett és így megvédték a bajnoki címüket.

A kard egyéni versenyben a magyar-zsidó Kabos Endre kétszeres Európa-bajnok biztos főlénnyel vívta ki az első helyet. Egyetlen vereségét a másodiknak helyezett olasz Marzitiól szenvedte, 3. Gerei magyar.

Az ökölvívó döntők során a magyar Harangi súlycsoportjában első lett. A többi bajnoki cím közül a németek kettőt szereztek.

A labdarugó bajnokság döntőjében az olasz csapat, amelynek minden tagja főiskolás,

meghosszabbítás után tudott csak győzni a váratlanul szívós osztrákok ellen 2:1 (1:1) arányban. A futballtorna harmadik helyezettje Norvégia.

Az olimpia utolsó napja szép sikert hozott a román színeknek is. A versenyek utolsó számában a vadászugrálásban a román Rang főhadnagy 3-szoros holtverseny után második lett (a német Hasseb főhadnagy mögött), harmadik Platthy hadnagy magyar.

A vadászugrálás befejezése után került a sor a záróünnepélyre, Baillet-Latour gróf, a nemzetközi olimpiai bizottság elnöke mondott beszédet, majd Porter, Los-Angeles polgármestere átadta az olimpiai zászlót Berlin főpolgármesterének.

Az egyes versenyszámokban nyert arany, ezüst és bronzérmek így oszlanak meg az egyes államok között:

1. Németország	32-26-30
2. USA	24-20-12
3. Magyarország	10-1-5
4. Olaszország	8-9-5
5. Finnország	7-6-6
6. Franciaország	7-6-6
7. Svédország	6-5-9
8. Japán	6-4-8
9. Hollandia	6-3-7
10. Anglia	4-7-3
11. Ausztria	4-6-3
12. Csehszlovákia	3-5-0
13. Argentína	2-2-3
14. Észtország	2-2-3
15. Egyiptom	2-1-2
16. Svájc	1-9-5
17. Kanada	1-3-5
18. India	1-0-0
19. Uj-Zéland	1-0-0
20. Lengyelország	0-3-3
21. Dánia	0-2-3
22. Lettország	0-1-1
23. Románia	0-1-1
24. Jugoszlávia	0-1-0
25. Délafrika	0-1-0
26. Mexikó	0-0-3
27. Belgium	0-0-2
28. Ausztrália	0-0-1
29. Fülöp-szigetek	0-0-1

A többi 21 nemzet nem szerzett érmet.

Megalakult a deji Makkabi

Cluj, aug. 17. (Az Uj Kelet tud.) Népes gyűlés keretében, amelyen a zsidó ifjuság szép számban volt képviselve, vasárnap megalakult a deji Makkabi. Az alakuló közgyűlést Majorovits M. Jehuda nyitja meg, aki rámutat a testnevelés fontosságára a zsidó jövő szempontjából. Az alakuló gyűlés elnökül Hochstadt Bélát, a deji cionista helyi csoport elnökét ajánlja, a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel fogad el. Hochstadt ismerteti azokat az okokat, amelyek a Makkabi megalakítását szükségessé teszik.

Köszönetet mond az előkészítő bizottságnak munkájáért, különösen méltatja Hajmovits Ferenc érdemeit, akinek tevékenységéhez fűződik a deji Makkabi megalakítása. Bejelenti, hogy a cionista helyi csoport anyagilag is támogatni fogja a deji Makkabit.

Ezután a Makkabi szövetség részéről Weisz Ignác ismerteti a Makkabi programját. A Makkabi Világszövetség az, amelyben a zsidó ifjuság testi és lelki nevelést kap és amely gyűjtőcsatornája a szétforgácsolódott zsidó ifjuságnak. Előadó részletesen mutat rá arra a fontos szerepre, amely a zsidó ifjuságra úgy a galuthban, mint Erec Jiszraelben vár, de amelynek elvégzésére csak teljes értékű zsidó ifjuság képes, amely úgy erőben, mint szellemi tökéletesen fel van készítve. A Makkabi tagjait a zsidó építőmunkában való aktív közreműködésre neveleli. A Makkabi tagja a Cionista Világszövetségnek — mondja — és mint ilyen aktív részt vesz az alapok gyűjtésében. Beszéde végén odakonkudál, hogy a Makkabi helyes vezetés mellett igen áldásos tevékenységre hivatott.

Hochstadt elnök felolvassa az alapszabályokat, amelyeket a közgyűlés egyhangúlag fogad el. A vezetőség megválasztása során a következők kezébe lett a deji Makkabi irányítása letéve:

Pályázati hirdetés

Román oklevéllel bíró zsidó tanítónőt keres nagyvárosi zsidó elemi iskola. Pályázatokat az igények megjelölésével sürgősen kérünk „Héber” jellegre a kiadóba.

Elnök: Dr Weinberger Manó.
Alelnökök: Noe Nándor és Jeremiás Zoltán.
Főtitkár: Hajmovits Ferenc.
Pénztáros: Farkas Dezső.
Jegyző: Biró György.
Kfár Hamakkabi-biztos: Singer Zoltán.
Hölgybizottság referens: Lusztig Cica.
Választmány: Jakab Mendel, Weinberger, Hochstadt Géza, Legmann Béla, Klein Armand, Mandel Jenő.

A deji Makkabi alakuló gyűlése lelkes hangulatban ért véget azzal, hogy pár napon belül a megválasztott vezetőség ülésre ül össze, amely a működés azonnali beindítása ügyében fog dönteni.

Eforian megkezdődtek az országos uszóbajnokságok

Bucuresti, aug. 17. (Az Uj Kelet tud.) Eforian tegnap megkezdődtek az országos uszóbajnokságok. Az első nap eredményei a következők:

800 m gyorsúszás: 1. Kelemen—CST 11:52 p, országos rekord, 2. Daróczy CST 12:12 p, 3. Bundialek—CAC 12:39 p.

100 m női hát: 1. Koha CST 1:41.7 p, 2. Leibovits ILSA 1:43.2 p, 3. Perlaki CST 1:43.3 p.

100 m férfi hát: 1. Aranyossi Ferar 1:20.2 p, 2. Fischer ILSA 1:24.6 p, 3. Fejér U 1:24.6 perc.

200 m női mell: 1. Perlaki CST 3:38.3 p, 2. Orosz U 3:41 p, 3. Kassovitz CFR—Bucuresti 3:43.8.

4x200 m gyorsstafféta: 1. CST (Tóth, Dienes, Daróczy, Kelemen) 10:19 p, orsz. rekord (rég 10:48.4 p), 2. ILSA 11:53 p, 3. CAC 12:35.5.

4x100 m gyorsstafféta: 1. CST (Dienes, Békésy, Tóth, Kelemen), 4:25.5 p, orsz. rek. (rég 4:35.4) 1:06.4-es kitűnő átlag, 2. ILSA 4:36.6, 3. CAC 4:52 p.

100 m női gyors: 1. Balló U 1:27.5 p, 2. Raffael ILSA 1:33.7 p, 3. Orosz U 1:43.3 p.

100 m férfi mell: 1. Dante Gherman CFR 1:21.1 orsz. rek., 2. Fischer ILSA 1:21.3 p, 3. Nenitzescu CFR 1:24.6 p.

400 m férfi gyors: 1. Kelemen CST 5:34.4

p, orsz. rek. (rég 5:35.5), 2. Daróczy CST 5:42.6 p, 3. Bundialek CAC 6:04 p.

3x100 m női vegyesstafféta: 1. CST (Perlaki, Koha, Szatmári) 5:04.3 p, 2. Universitatea 5:06.3 p, 3. ILSA 5:08 p.

200 m férfi hát (nem bajnoki szám): 1. Aranyossi Ferar 2:52.4 orsz. rek., 2. Fejér U 3:07.6 p, 3. Fischer ILSA 3:09.4 p.

Vízilabdó: CAC—Viforul Dacia 4:4 (3:1).

A CFR-t is legyőzte, de a Ripensiatól vereséget szenvedett a Ferencváros

Bucuresti, aug. 17. (Az Uj Kelet tud.) A Ferencváros bucaresti szereplése nem hozott babérokát a magyar csapatnak. Első mérkőzésén a Venus ellen — mint megirtuk — csak nehezen győzött 3:2 arányban, a másodikon a CFR-t is nehezen győzte le 1:0-ra, míg tegnap a budapesti csapat, amelynek játékán a fáradság jelei is mutatkoztak, a Ripensiatól 3:0 (1:0) arányban vereséget szenvedett. A Ferencváros csapatában ezúttal a második féldobban Sárosi és Toldi nem játszottak. A Ripensia kitűnő játékok mutatott, legjobbjai Sschwartz, Kotormányi, Dobay, Burger és Pávolvics voltak. Tizenöt ezer néző.

Brasov. A brasovi MTE tizenöt éves jubileumi ünnepeit alkalmából körmerkőzést rendezett a helyi csapatok között, amelyen az Ivria győzött. A döntőben 4:1 (2:1) arányban verte a BMTE csapatát.

Az Universitatea labdarugócsapata csütörtökön Coupio városka válogatottja ellen 12:1 (6:1) arányban győzött. Az U góljait Ploesteanu (4), Szaniszló (4), Draga (2), Orza és Putnic lötték.

Municipii Tg.-Mures—Municipii Cluj 2:0 (0:0). A nyomdai munkások jubileuma alkalmából rendezett barátságos mérkőzést Clujon a targoncusi munkáscsapat megérdemelten nyerte.

A CAO nyerte az AMEFA jubileumi tornáját. Tudósítónk jelenti: Az aradi munkássportegyesület 25 éves jubileuma alkalmából rendezett labdarugó tornát az oradeai CAO nyerte. Második a Crisana, harmadik AMEFA, negyedik Gloria. Eredmények: AMEFA-Crisana 3:1 (2:0), CAO—Gloria 1:1 (1:0), CAO—AMEFA 6:1 (1:1), Crisana—Gloria 4:2 (1:2).

Resita. Victoria Cluj—UDR 2:2 (2:1). A clujai csapat góljait Nistor és Cocuiban lötték.

Targumures. CA Subotica-Mures 2:1 (0:0).

Oradea. Staruinta—CFR Cluj 3:0 (1:0).

Carei, Phonix—Victoria 2:0 (1:0).

Glaser, a Haggibbor volt középfedezete Aradon az AMEFA-hoz szerződött.

A KISPEST CLUJON. Kispest labdarugócsapata szombaton és vasárnap Clujon játszik. Első nap a Clubul Athletic Cluj és Clubul Athletic Oradea kombináltjával, vasárnap a Victoriával játszik.

Közgyűlést tartott az Északi Labdarugó-Liga. Az Északi Labdarugó-Liga Clujon, vasárnap tartotta Brate elnökletével tisztújító közgyűlést. A liga tagjai a következő tagokat választotta: Baleanu őrnagy, Bogoeviciu alezredes, Páll Elemér, dr Ciurel Ilie. Pótagok: dr Huza, dr Adam Pop és Rímóczy József. Ellenőrök: Szócs Elemér, Darabant és dr Banu. Pótelőrök: Szele Márton és Czinczár Imre.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Két premierszínház. I. A kaméliás hölgy. Dumas örökbecsű regénye nyomán. Fősz.: Jovenne Printemps, a „Comedie Francaise” büszkesége és Pierre Fresnay, a „Königsmark” tanárköltője. II. A Pampák királya. Warner Baxter szenzációs cowboy filmje. Előadások kezdete I. A kaméliás hölgy: 3.20, 6.20 és 9.20 órákor. II. Pampák királya 4.30, 7.30 és 10.30 órákor.

OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Hétfő, kedd, szerda: Exmenyasszony. Fősz.: Clark Gable, Joan Crawford és Robert Montgomery. Magyar feliratok. Jön: A A vérző aréna. Fősz.: Wallace Berry és Jackie Cooper.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Két filmcsoda egyszerre: I. Szereltem dala — világsiker — Helge Roswange, a bécsi opera csodálatos hangú tenoristájával, Maria Bellisig, Hermann Spielmann. II. Kincses sziget — kalandfilm — Wallace Beery, Jackie Cooper, L. Barrymore. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet 3, 6, 9.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésre: egy 2x2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

ÉRTESÍTÉS. Miután kevés kivétellel az ecetgyárak már régen נקר borpárlatból és utóbb נקר borból dolgoznak és így ecetkészítőkádjaik örökké נקר lettek, felhívjuk a közönség figyelmét, hogy az ecetet csak szigorúan megbízható נקר ecetgyárból szerezzék be. Kitűnő zamatu נקר ecet Simleul-Silvanieiben a Kohn-féle ecetgyárban kapható, referenciák a Simleul-Silvaniei Rabbinateusnál.

Családi okok miatt jól menő fűszerüzlet és szeszraktár Sármáson szeptember 1-től bérbeadó. Bővebbet Lang Sármásol.

Ugyes, megbízható fűszer és vasszakmában jártas segéd szombattartással állást kaphat október elsejétől Klein J. Simon cégnél, Sighet.

Kiadó novemberre, első emeleten három, vagy négyszobás modern lakás. Mihai Vi-teazul 39 háztulajdonosnál.

Órásság a szakmában gyakorlott állandó alkalmazásra kerestetik. Fizetés meg- egyezés szerint. Szombat zárva. Drummer Albert, Hateg.

Kompenzálunk bárhova állami követelésekkel bármilyen természetű adótartozásokat, büntetéseket, örökösödési adót, erdő, bértartozásokat, vámbüntetéseket stb. „Agimex” Agen-tura, Cluj, Piata Uniri No. 3. Telefon 2—29.

שידוך וזכע פיר מינע יידיש ערשאנענע 25 יערינג געבילדעטע שטונע טאכטער איין עלטערן בחור אדער קינדערלאזער אלמן יר"ש נון מעבעל שטאפיר בערייט בריעפע אן אדע דיועס בלאט- טעס אונטער „שדכן גזעט”

Schönfeld Hedy fűzői a legjobbak, művirágai a legelegánsabbak. „Takarékosság” Regina Maria 11.

Kersek 7 és 9 éves gyermek mellé pert-fekt román-német kisasszonyt, ki háztartásban is segédkezik. Ajánlatokat bizonyítvány-másolattal kiadóba „Megbízható” jellegre.

„Női tanerő” 12—15 középiszkolai, egy-negy osztályu magántanuló, évi előkészítésre kerestetik, 4000—4500 lej havi jövedelem-mel. Ajánlatok preferenciákkal dr. Jakab Menyhértne címére Somcutamare.

Ardeali származásu, Magyarországon tar-tózkodó, vagyonos, jóméglejlenésű 29 éves öcsém (román állampolgár) elvenne izr. jobb családból háziassan nevelt, szép, intelli-gens hozzáillő urileányt, megfelelő hozomány-nyal. Esetleg faültetbe saját tőkével együtt benősülne. Hozzáértőzők fényképpel ellátott leveleit kérem „Ünnepek előtt itthon” jellegre kiadóba.

Perfect in der deutschen und ungarischen Stenographie, geübte Maschinschreiberin sucht Korrespondentstelle. Angebote an Irene Altschul, Cluj, Calea Regele Ferdinand 89.

Téjlesen árva zsidó fiatalember bármilyen állást vállal. Izsák, Str. Bucuresti 71.

Gimnáziumot végzett, tizenhétéves lány, románul, magyarul, németül tudó, aki a gyors és gépirást is bírja, gyakornoki állást keres. Jelige: „Szerény fizetéssel.”

Kiadó szép butorozott szoba, kapumelletti bejárattal, fürdőszoba használatl. Gen. Berthelot 25.

Könyvtérjesztéshez férfiak, nők kedvező feltételekkel kerestetnek. Cim a kiadóban.

Magántisztviselő, érettségizett zsidó fiatal-ember, komoly széleskörű tudással rendelke-ző lelkiismeretes munkaerő, nagyon jó szá-moló, román, magyar irodai munkálatokban jártas, életkörülményeinek változása folytán bárhol Ardealban telepedne. Igen szerény igényű, csak a megélhetését biztosító állást keres. Cime: Tipografia „Mercur” Oradea, Str. Alexandri No. 11.

Keresünk két elemista leánygyermek mel-lé román-német gimnázista leányt. Str. Gojdu 5.

HIREK

ROYAL-mozgó Ma két nagy-sikerű premjer!

I. Világláger!

A kaméliás hölgy

Dumas örökbecsű regénye nyomán. Főszereplők: Yvonne Printemps, a „Comédie française” büszkesége és Pierre Fresnay, a „Königsmarkt” tanárköltője.

II.

A Pampák királya

Warnér Baxter szenzációs cow-boy filmje.

— **Porrá égett egy fővárosi asztalosárugyár.** Bucurestiből jelentik: Pénteken délután hatalmas tűz pusztított a Popa Jancu ucai hatalmas asztalosárugyárban. A legnagyobb munka idején egyik munkás gondatlanul meg akarta tölteni gázzal az egyik tartályt a gép működése közben, a tartály hatalmas detonációval felrobbant és szétvetette a gépet is. Egy-két pillanat alatt az egész gyár, amely telve volt faáruval, lángokban állott. Néhány munkás, akik a felrobbant motor közelében tartózkodtak, csodálatos módon ép bőrrel menekültek meg és még idejében sikerült kijutniuk a lángokban álló teremből. A tözoltók nagy felkészültséggel percek alatt a helyszínre érkeztek és három órai megfeszített munka után sikerült eloltani a tüzet. Az egész gyár rengeteg áruval és az irodával együtt a tűz martaléka lett. Eddigi megállapítás szerint több mint 2 millió lejt tesz ki a kár.

— **Két dús gazdag abesszin vagyonát elkobozták az olaszok.** Rómából jelentik: Ethiopia alkirályának határozata szerint elkobozták Nasibu ras és „Olde Mariam, a négus volt párisi ügyvivőjének hatalmas vagyonát. Az abesszini olasz helytartóság azzal indokolta meg a vagyonelkobzást, hogy a két szőbanforgó abesszin ur agitációt fejtett ki a közrend és Ethiopia biztonsága ellen.

— **Nőtön nő a 12 éves Gloria Vanderbilt vagyona.** Newyorkból jelentik: A 12 éves Gloria Vanderbilt vagyona, mint a vagyonkezelő, Francis J. Quilman a bírósághoz beadott elszámolásában jelenti, az utóbbi néhány esztendőben 471.693 dollárral gyarapodott, az értékpapírok árfolyamának emelkedése folytán. Közben a kis Gloria a nagymamájától is örökölt 873 ezer 676 dollárt, szóval nagy baj egyelőre nem érheti a kis örökösöt, aki miatt tavaly lármás per folyt anyja és nagynénje között.

Eladó

CLUJON, Str. Văii 6. szám alatt épülőfélben maradt villa. Felvilágosítást ad HEVES építésmérnök Cluj, Calea Regele Ferdinand 125.

— **Autószerencsétlenség Franciaországban négy halottal.** Párizsból jelentik: Egy autó, amelyben 10 ember ült, Signy l'Abbaye mellett nekirohant egy fának. Négy utasa meghalt.

— **Sminkelt tehének.** Marysvilleben (Kansas, USA) tehénzsépvérsenyt rendeztek. A verseny előtt a résztvevő tehéneket szabályosan kisminkelték, szájukat beruszogták, szempillájukat kigondorították, patáikat biborlakkal vonták be. Az első díjat egy karcu, barnafoltos Pearl nevű tehén nyerte.

— **Egy tonna élelmiszert eszik évente az átlagos angol.** Londomból jelentik: Az átlagos angol — a közegészségügyi minisztérium kimutatása szerint — évente körülbelül egy tonna táplálékot vesz fel és évi étlapjának főanyagjai: fél birka, egyharmad disznó, egy-nyolcad szarvasmarha, 2 darab szárnyas, 160 tojás, testsúlyának háromszorosa kenyérben, egy mázsa cukor és édesség, 2000 csésze tea, 8 nagy dézsa tej, 135 liter sör, 48 kiló friss gyümölcs, saját testsúlya burgonyában, 12 és fél kiló vaj és 4 kilogram margarin. Londonban a vasutak évenként a következő élelmiszertömeget szállítják: 256 ezer 650 tonna gyümölcs és főzelék, 114.350 tona hus és szárnyas, 217.700 tonna hal, 300.000 tonna burgonya.

— **Homoszexuális klubokat leplezett le a rendőrség.** Bucurestiből jelentik: A bucaresti rendőrség hosszú ideje dolgozik a fővárosban egyre jobban elszaporodó homoszexuális klubok leplezésén. A régóta folyó nyomozás a napokban végre sikerrel járt. A Schitu Darvari utcában, a Latiná utcában és a Dionisie utcában bukkantak rá három ilyen klubra, ahol rajtaütésszerűen jelentek meg a detektívek. A helyiségekben számos fiatalembert találtak, akiket letartóztattak. A nyomozást tovább folytatják a klubok többi tagjainak kézrekerítésére.

— **Kirabolta a férjét és megszökött a szeretőjével.** Craiovából jelentik: Egy fiatal asszonyt köröz a craiovai rendőrség, aki kirabolta férjét és ismeretlen helyre szökött egy fiatalemberrel együtt. Az esetet maga a férj: Moga Nicolae jelentette a rendőrségnek. A megszöfolt férj elmondta a rendőrségnek, hogy két éve házasodott meg és elég jól élt a feleségével. Néhány nappal ezelőtt 89 ezer lejt eladta egyik ingatlanát és a pénz lakásukban egy szekrényben zárta el. Másnap elutazott valamilyen ügyes-bajos dolgot elintézni és amikor visszatért, feleségének hiált helyét találta. Mikor jobban körülnézett a lakásban megdöbbenve látta, hogy a szekrény, amelybe a telek árát tette, tárva nyitva áll és a pénznek nyoma veszett. Mivel régóta rebesgették, hogy felesége udvaroltat magának egy craiovai fiatalemberrel, biztosra veszi, hogy az asszony udvarlójával szökött meg és magával vitte a 89 ezer lejt is. A rendőrség körözi az asszonyt és szeretőjét.

— **Mesék az irógépről.** Newyorkból jelentik: Az amerikai acélkonzern elnöke B. Walker többszörös milliommos feleségül vette titkárnőjét, Miss Lola Laffertyt, aki tíz esztendővel előtte, mint gyors és gépirónő lépett be a vállalatba. Nászajándékul huszonezter dollár értékű briliánsgyűrűt és káprázatosan berendezett villát kapott az irógépkiasszony, akinek álmai beteljesültek — szabályosan az amerikai filmek receptje szerint.

— **Nyolcszáz méter hosszú „kiszakasz” óceánjót tervez Amerika.** A washingtoni kereskedelmi minisztérium óriási gőzös tervét tanulmányozza, amellyel az Egyesült Államok elhomályosítaná a Normandie és a Queen Mary rekordjait. Egyelőre csak annyit lehet tudni, hogy az óriásgőzös hossza 800 méter lesz óránként 80 kilométer sebességgel szelheti a hullámokat, 7000 utast szállíthat fejenként 12 font viteldijért az étkezésen kívül, amit az utasok a gőzös vendéglőiben és automatabüféiben étlap szerint kaphatnak. Az óriásgőzös legfelső fedélzete körül mozgó járda fog futni.

— **Csökkenő szükséglet...** A „Börsenblatt für den deutschen Buchhandel” hivatalos statisztikája szerint az 1935-ik évben 1934-hez viszonyítva 50 százalékkal csökkent a Franciaországba exportált német könyvek, folyóiratok, újságok és kották értéke. Ez 10 millió 604.000 francia frank veszteséget jelent a német külkereskedelem számára.

— **Kanada vezet a telefonálásban.** Montrealból jelentik: A Bell Telephone Company statisztikai kimutatása szerint a kanadaiak a világ legtöbbet telefonáló emberei. 1935-ben 213,4 telefonbeszélgetés esett egy átlagos kanadaira. Az Egyesült Államokban 192,4, Dániában pedig 167,2 telefonbeszélgetés esett egy emberre. Az európai államok közül Dánia vezet, utána Svédország következik, fejenként 144,6 telefonbeszélgetéssel.

— **Óriási gyémántot találtak Braziliában.** Sao Paolóból jelentik: Brazília egyik híres gyémántlelő helyén 634 karátos vörös gyémántot bányásztak ki. Az új óriás gyémántnál csak a 971 karátos Excelsior és a híres, eredeti nagyságában 3025 karátos Cullinan volt nagyobb. Az új gyémántlelet értéke egy drarabban fel sem becsülhető. Nincs a világnak az a gazdag embere, aki megvásárolhatná. Valószínűleg több részre osztják, úgy, mint a Cullinant és kisebb darabokban értékesítik.

1928-ban létesült Schwartz Ményhértné

orth. zsidó leánynevelő intézete-internátusában

ORADEA, Str. Ep. Chioresarin No. 8. A beiratások 1936-37 tanévre folyamatban vannak. **Alhadó tanárnő felügyelő! Zenei kiképzés! Idegen nyelvek! Képzés! Prospektus!**

— **Ügyvédi hír.** Dr. Krauss Zsigmond ügyvédi irodáját Piata Mihai Viteazul 40. sz. alól, Calea Regele Ferdinand 32. alá helyezte át.

— **Napszurást kapott Roosevelt legkomolyabb ellentéle.** Newyorkból jelentik: Charles Coughelin lelkész, Roosevelt egyik legismertebb politikai ellentéle tegnap egy négyüléses beszéd közben napszurást kapott. Állapota súlyos.

— **Házasság.** Reichmann Stefike Budapest és Rotschild Ignázt Arad e hó 23-án, déli 2 órakor tartják esküvőjüket Alesden, az ort. izr. templom udvarában. A k. rokonokat, jó ismerősöket szívesen látják és ezuton értesítik.

— **1137 vers — Mussoliniról.** Rómából jelentik: Bagni di Lippa-ban versenyt rendeznek a Mussolini korszakát megéneklő költők között. A bírálóbizottság elnöke gróf Ciano külügyminiszter. A versenyre eddig 750 költő nevezett be 1137 lírai költeménnyel.

Orvos! Mérnök! Gyár!

Minden német (25% redukció!), francia, stb. folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető Lepagenál Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kiadótól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepagetől, Cluj, jelezve, mely szakma érdekl.

TELEGRAMA

Colectura Oficiala Cluj

Számtalan fontos nyeremények újból az önök sorsjegyrudájából lettek kisorsolva: Lei egymillió, lett a melléksorsjegy 245.716 s. II. számmal nyerve Sighetul-Marmatiein. Lei 100.000 melléksorsjegy 179.620 sz. a Sectia Rurala a Oficiilor P. T. T. által eladva, Lei 50.000 melléksorsjegy 216777 sz. a Sectia Rurala a Oficiilor P. T. T. által eladva, ugyminnt számtalan Lei 20.000, 15.000 és minimális nyeremények.

REGIA LOTERIEI DE STAT BUCURESTI

7 olcsó nap

a Püspök fürdőben

(Püspökfürdő) — lángá Oradea

Victoria szállodában 900 Lei
Transilvania szállodába 1035 Lei
Dacia 1225 Lei

A hét olcsó napos kurában bent-foglaltatik

napi háromszori étlap szerinti étkezés. Lakás-, gyógy- vagy hullámfürdő. Az olcsó hét napos kura augusztus 22-én kezdődik, a fenti árak mellett október 15-ig hosszabbítható. — 50 százalék vasuti kedvezmény a visszautazásnál. Kívánatra ort. kóser étkezés. — Forró iszapfürdők és pakkolások.

Románia egyetlen Hullámfürdője.

— **Miért nem választották polgármestert Sigheten?** Tudósítónk jelenti: Sighet város tanácsa tegnap délután ülést tartott, amelyen meg kellett volna választani az új polgármestert, miután dr. Mihályi Péter prefektussá történt kinevezésénél megüresedett a polgármesteri pozíció. A tanácsúléson a legnagyobb meglepetésre nem került sor a polgármester választására, hanem dr. Filipciuc Alexandru helyettes polgármestert a tanács felhatalmazta a primári teendők ellátására. A kiszivárgott hírek szerint a választás elmaradásának hátterében az húzódik meg, hogy a liberális párt megyei szervezete reméli, hogy rövidesen sikerülni fog Mihályi Gábornak, a pártvezetőt elnökét visszaállítani a prefektusi méltóságba. Ez esetben dr. Mihályi Péter ismét visszakerülne a város élére, mint polgármester. Mihályi Gábor körülbelül egy évvel ezelőtt mondott le a prefektusi állásról, mert a kormány nem volt hajlandó teljesíteni bizonyos követeléseit. Röviddel ezelőtt ismét felajánlották Mihályi Gábornak a prefektusi kinevezést, de ezuttal is visszautasította. Így került sor testvéröccsének, dr. Mihályi Péter volt polgármester prefektusi kinevezésére. A városi tanács egyébként tegnap ülésén elhatározta a közszükségleti cikkek árának maximalizálását, a főbb uccák kövezetékének, illetve aszfaltjának kijavítását és a villamosműveknél a nappali áram bevezetéséhez szükséges beruházások gyors lebonyolítását, hogy őszre már valósággyá váljon a nappali áram régóta vajudó terve.

— **Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyénekkel reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet a bélmozgást csakhamar megélelenti, az emésztőcsatornában összegyűlt salakot kiüríti, a vérkeringést szabaddá teszi és a gondolkodó- és munkaképességet emeli. Az orvosok ajánlják.**

— **Megelőzni könnyebb, mint gyógyítani.** Ne mulassza el tehát egy olyan hajapolószert használni, amely a haj táptalaját, a fejbőrt gyógyítja, táplálja és erősíti. — Ilyen hajapoló-szer a Tarpan hajcsepp. Két hónapra elegendő Tarpan hajcsepp ára 117 lej. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és illatszertárakban.

— **Házasság.** Glück Terike Oradea és dr. Weisz József Huedin folyó hó 19-én d. u. fél 2 órakor tartják Oradeán esküvőjüket, melyre ezuton is meghívják rokonait és ismerőseiket.

— **1936 augusztus 15-i sorsolás eredményei a XI-ik sorsjáték II-ik osztályára.** Az anyasorsjegy nyereményei: Egymillió lejt nyert 13863 szám, 500.000 lejt nyert 39271 szám, 200.000 lejt nyert 47823 szám, 100.000 lejt nyertek 58534, 43545 számok, 50.000 lejt nyertek 44578, 11157, 51277, 50739 számok és számtalan 20.000, 15.000, 5000 lejes stb. nyeremények. Az anyasorsjegy végződései: 43, 45, 49 számok egyenként 2272 lejt nyertek. A melléksorsjegy nyereményei: Egymillió lejt nyert 245716 szám, 250.000 lejt nyert 227766 szám, 100.000 lejt nyertek 145799, 179620 számok, 50.000 lejt nyertek 142703, 204527, 216777 számok. Azon sorsjegyek, amelyek 014, 110, 117, 261, 306, 343, 379 484, 612, 874 számmal végződnek, minden egyes száriánál 228 lejt nyertek.

UJ KELET Legújabb hírek

Ellenforradalmárok vérfürdője az elfoglalt Badajosban

(Elsőoldali cikkünk folytatása)

riffkabilokat akar besorozni, ami elégedetlenségére készítette a zendülők tisztjeit. A közlemény szerint több afrikai csapatot, Spanyolországba készült jönni, hogy a köztársasági törvényes kormány mellett harcoljon.

A Havas jelenti: Valladolidból kapott hírek szerint a város kinézése siralmas. A villanyszolgáltatás szünetel, az össze közhivatalokat elhagyták a tisztviselők, a Spanyol Bank fiókja is bezárt.

A fasiszták közül több vezető követelte a város átadását a kormány csapatoknak. Mivel véleményüket többen nem osztották, el akartak menekülni a városból. Kísérletüket azonban megakadályozták és letartóztatták őket.

A hadügyminisztérium jelenti, hogy Gijon utolsó zendülőkészben volt kaszárnája megadta magát.

Kormányhű őrnagy Marokkóban

Rabat, augusztus 17. (Rador.) Ifni terület (Délspanyol-Marokkóban) hű maradt a madridi kormányhoz még Franco tábornok zendülése után is. Montero őrnagy kormányzó 1 millió pezétát kért volt a madridi kormánytól, ellenállása biztosítására, de elmúlt éjjel a zendülőknek sikerült őt letartóztatniuk.

Külföldiek helyzete Spanyolországban

Berlin, augusztus 17. (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy az összes madridi letartóztatott németeket szabadlábrahelyezték. Közülük van a nemrégiben elkobzott német repülőgép személyzete is.

A madridi angol ügyvivő közli, hogy 200 angol alattvaló festi az angol követség épületének tetjét, hogy az angol színek által védjék meg az épületet.

Elfogtak egy zendülő hajót

Santander, augusztus 17. (Rador.) A Havas jelenti: Egyik kormányrepülő észrevette, amint egy zendülőbárka 40 emberrel, két ágyúval és több gépfegyverrel a part felé tart. A repülő azonnal célbavette a bárkát, amely felvonta a fehérlobogót és bevezette Santander kikötőjébe, ahol személyzetét foglyul ejtették.

Ellenforradalmárok vérfürdője az elfoglalt Badajosban.

Lisszabon, aug. 17. (Rador.) A Havas jelenti: A badajosi menekülők híradása szerint a város elfoglalása után a zendülők kivégeztek ezer embert. A halottak száma igen nagy és csak a polgári lakosság körében 15.000 ember vesztette életét. A város főuccáin a házakat romhalmazzá tették.

A Reuter tudósítója megtekintette Badajost két nappal a zendülők bevonulása után. Szerinte Franco tábornok csapatai még egyremásra vázlik ki a vörös milícia tagjait. Eddig legalább 1500 embert lőttek agyon. A kivégezettek hulláit hatalmas máglyákon égették el. A zendülők igen sok embert, akiket a vörösökkel való kapcsolatokkal gyanúsítottak, letartóztattak. Ezeket a piacon levetkőztetik és ha vállukon a fegyverszij nyomait találják, 20-as csoportokban kivégezik őket társadalmi állásra való tekintet nélkül.

A város tele van katonákkal és a fasiszta milícia tagjaival. Mindnyájan szentképeket és jelvényeket hordanak. Badajos tartomány összes férfait, az 1931-32-33-34-35 évfolyamot besorozták a zendülők seregébe. Egy marokkói legináriusokból álló oszlop az éjjel elindult Merida felé. Az oszlop teherautóira szentképek és köztársasági zászlók vannak aggatva. Egy másik zendülőcsapat Valverde felé vette útját, ami a kormány csapatok kezében van.

Zendülő hajó bombázza San-Sebastiant

Hendaye, aug. 17. (Rador.) Az Espana zendülőhadihajó tegnap délután San Sebastian éke érkezett, de estig nem kezdte meg annak bombázását. Hír szerint a zendülők ma akarnak támadást indítani a város ellen úgy szárazföldi, mint tengeri úton. Későbbi jelentés szerint a bombázás már megkezdődött.

Az Espana ma reggel megkezdte Guadelupe bombázását, amely Fontarabia mellett fekszik. Hendayeből messzelátón keresztül látni, amint a bombák robbannak. A parti útkegk eddig nem válaszoltak.

A Le Journal jelenti, hogy 300 francia

jobboldali ember tegnap Pampelunába érkezett, ahol Mola tábornok soraiban akar harcolni. A franciákat igen melegen fogadták, de áttették a határon azzal, hogy a jelenlegi háború tisztán spanyol belügy és a zendülők nem akarnak soraikban idegeneket.

A zendülők központja jelenti: Burgos, aug. 17. (Rador.) A zendülők

Semleges marad a katalán kormány?

Hendaye, aug. 17. (Rador.) A DNB azt jelenti, hogy elfogta a barcelonai kormány Mola és Franco tábornokokhoz intézett közleményét, amelyben azt kérdi, tiszteletben fogják-e tartani Katalonia függetlenségét ha a polgárháború a nemzeti csapatok győzelmével ér véget.

Ha a válasz igenlő lesz, Katalonia becsüzet minden ellenségeskedést és semleges álláspontra helyezkedik a háború végéig.

A sevillei rádió jelentése szerint Franco tábornok csapatai meghódították Estepona városát, amely Algeiras és Malaga között fekszik.

A Havasnak a hadiállapotokról kiadott jelentése így szól: Nyugaton a zendülők Hernani város közelébe értek. A zendülők bombázták Iran városát és elfoglaltak egy attól három kilométernyire fekvő dombot. Másik két hadoszlop, amelyek San Sebastian felé tartanak, Andoinhoz értek. A zendülők ma folytatják akciójukat.

Queipo de Llano tábornok megcáfolja azt a hírt, amely szerint Oviedo megadása kü-

burgosi főhadiszállása tegnap közölte: Az északi fronton Sierra Guardarrama körzetében kicsit előnyomultunk. A navarrai csapatok meghódították Erlaitzot és Pagonanát és foglyokat ejtettek. A Naval Peral-i csapatok visszavertek egy erős ellenséges támadást. Az andaluziai csapatok elfoglalták Molinát és Antequerrát, másik hadtestünk Maraja mellett győzte le az ellenséget. Három vörös repülő is lelőttünk, egyet Badajos, egyet Merida, egyet pedig Tardiente mellett. A vörös repülők Naval Moralt bombázták és megölték egy asszonyt és egy gyermeket.

szőbön állana és Granada sem tudna soká elmenteni a kormány csapatoknak.

London, aug. 17. (Rador.) A Reuter megerősíti azt a madridi hírt, hogy a kormány csapatok kiszálltak Majorca-szigetén, de a zendülők ellentámadást indítottak és 500 kormánypartit megöltek, 250-et foglyul ejtettek.

Lisszabon, aug. 17. (Rador.) A majorcai zendülők a sziget öbleiben aknákat helyeztek el, hogy a kormányhajók közeledését megakadályozzák. A külföldi hajókat erről tudatták.

Burgos, aug. 17. (Rador.) A zendülők főhadiszállásának jelentése szerint a galicai csapatoknak sikerült kapcsolatot teremteni az asturiai csapatokkal.

Madrid, aug. 17. (Rador.) A Havas jelenti

Hendayeből, hogy a zendülők megkezdtek San Sebastian bombázását, mivel ultimátumuk válaszatlanul maradt.

Berlin, aug. 17. (Rador.) Franco tábornok intervjut adott a „Berliner Zeitung am Mittag“-nak, amelyben kiáltványt intézett az összes európai népekhez, kérve, ne szállítsanak többé fegyvereket a „spanyol kommunisztáknak“, akik minden utjukba kerülő műemléket lerombolnak. Egyébként a nemzeti csapatok helyzete — mondotta — kedvező. Kijelenti továbbá, hogy a munkások helyzetén javítani fog.

Hendaye, aug. 17. (Rador.) Ma délelőtt megkezdődött a fontarabiai spanyolok menekülése a francia határ felé. A menekülők csoportokkal megrakott bárkákon érkeznek, Délig Iruból és San Sebastianból is több, mint 300 ember érkezett. Az Almirante Cervera, Espana és Velasco hadihajók a francia határ közelében tartózkodnak.

A zendülők egyébként ma nem indítottak támadást a kormány csapatok ellen és mindkét front állásai változatlanok. Déiben megszüntették Guadelupa bombázását is.

Madrid, augusztus 17. (Rador.) Fanjul tábornokot és Quintana ezredest, akiket lázadásért halálraítélték, ma reggel kivégezték.

Barcelona, augusztus 17. (Rador.) Lucien Vogel francia újságíró repülőgépe, aki a spanyol frontról állandóan riportokkal tudósította lapjait, tegnap Barcelona közelében, motordefektus következtében lezuhant. Vogel és barátja, Paul Ristel megsebesültek.

London, augusztus 17. (Rador.) Jólétesült körök azt hiszik, hogy a spanyol követ, aki ma reggel hosszú látogatáson volt a Foreign Officeban, Lord Halifax elé tárta azt a spanyol tervet, amely szerint az összes nyugati országok megbízottakat küldenek Madridba, az ottani helyzet tanulmányozására. A spanyol kormány ez alkalommal előterjesztene bizonyítékait a spanyolországi forradalom nemzetközi tényezők által történt előidézését illetően.

Ma ül össze Jeruzsálemben a palesztinai zsidó nemzetgyűlés

Bombamerényletek Tel-Avivban. Csütörtökön ül össze az arab nemzeti bizottság

Jeruzsálem, augusztus 17. A Havas jelentése szerint Jaffa és Tel-Aviv környékén újra feszült a helyzet. A telavivi Al-lemby uton tegnap bomba robbant, aminek következtében egy zsidó asszony életét vesztette, két zsidó pedig megsebesült. A bombát a jaffai vonatról dobták le. Tudvalevő ugyanis, hogy a vasutvonal az Allenby utat szeli át Tel-Avivban. A bombamerénylet rendkívül nagy izgalmat váltott ki a városban és néhány órára rá a Jaffából visszatérő vonatot Tel-Aviv közelében érte

támadás, melynek során egy utas meghalt, öt megsebesült. A távirati jelentés nem közli, hogy kik és milyen körülmények között követték el a támadást és hová tartoznak az áldozatok.

Az általános feszültséghez hozzájárul az a tény, hogy ma ül össze Jeruzsálemben az Aszefat Hanivcharim, a palesztinai zsidó nemzetgyűlés, míg csütörtökre az arab nemzeti bizottság ül össze döntés végett a sztrájk és a terror további sorsát illetően.

Prágába érkezett a román katonai delegáció

Prága, augusztus 17. (Rador.) A cseh fővárosba érkezett a román delegáció, amelynek tagjai Ilasievici, Popescu és Iacobici tábornokok, valamint négy vezérkari ezredes. A delegáció részt fog venni a csehszlovák hadsereg manőverein. A pályaudvaron Krejcsi tábornok, a csehszlovák vezérkar főnöke és Jan Seba bucaresti csehszlovák követ fogadták a román küldöttséget. Egyébként a cseh hadgyakorlatok megtekintése végett orosz, francia és joguszláv katonai küldöttségek is érkeztek Prágába.

Sinaiába érkezeti a kapurtaljai maharadzsa

Bucaresti, aug. 17. Ma délelőtt 1 órakor az expressz Sinaiába érkezett a kapurtaljai maharadzsa, aki visszatérőbe van Indiába európai körutjáról. A maharadzsa néhány napot Sinaiába tölt, mint a király vendége. Magas vendéget az állomáson maga az uralkodó fogadta, aki a Peles-kastélyban dezsőnet adott a maharadzsa tiszteletére.

Gamelin tábornok Krakkóban

Krakkó, augusztus 17. (Rador.) Gamelin tábornok Staczkiewicz tábornok kíséretében Krakkóba érkezett. A pályaudvaron rendkívül ünnepélyesen fogadták a vendéget. Gamelin tábornok leszállt a lengyel királyok sirboltjának mélyére és koszorút helyezett el Pilsudszki marsall sírjára.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 18. Telefonszám: 8-61.

CENZURAT

Az „**AURORA**“ sorsjegyfőelárusítás

szerencsésje változatlan, mert a folyó hó 15-iki 2 ik osztály huzásán a

Kereskedelmi Hitelintézet Cluj, Piata Unirii 20.

eladásából többek között a következő sorsjegyek nyertek:

179620 számú me'léksorsjegy	Lei 100.000
216777 számú me'léksorsjegy	Lei 50.000
51277 számú sorsjegy	Lei 50.000

Taxa pãtite No. 224

10. Telet Havonta évre 600 fődre: 1 félvre 1 detések KELET dóság eg Cikkeink rás meg

A kong

Az első tanácskozá része elha mások meg rásokra, a adatokkal

Mert a E kezdet joestménye nek csupá genfi kong Ezért ko genfi gyill esetre bizo tskött Ger visszacsiná rozza meg ját.

Genfben akaratát, I kai világ rozzanak s az a nevé Ez a pr az a nem rendítette tervencióst

Mert a z tervenciók tak a hord akik a fila do előkelés tették ki a döztét közé tésére.

E diszkre eljárt az id történelmi

A zsidó p ünségely ki dö nép ma teljes nyilts

Ennek a volt a gen teremtett a szervezetét, ejet instru

A Genfb zottság nag fogni az ő zsidó politi gelyezés sz

Ennek a dönteni a g jelentőségét

Az olim

A tizeneg tott, Berlin indultak a olimpikonok

A vezérka tesekkel és zökkel.

A céco t

A német alatt szánd kai problém játéka és a riaskodó k

A világ s az olimpiád nal járt, m nem kellett

Most azo geknek, a Jazó világn tekintetét i Berlin felé.

Mert nag phenő alati idejük volt és sakkhuo mai zavaros boru végső katasztrófá

Az a tény nyok bené kormány is nek is beilló a német ko kulisszák szánva ar nogassa.

Ha pedig at párizsi